

GUTENBERG

Suomen Kirjaltajaliiton äänenkannattaja

N:o 32 (8)

Finska Typografförbundets organ

Elokuu 1 Augusti	Tilaushinta — Prenumerationspris Koko vuosikerta — Helt år . . . . . 3 m. Irtonaisnumero — Lösnummer à 30 p.	Toimitus — Redaktion V. Blomqvist O. A. Nyman Vastaava — Ansvarig	Jlmoitushinta — Annonspris Petiitti-riviltä . . . . . } 25 p. Per petitrad . . . . . }	7:s vuosikerta 1899 7:de årgången
------------------------	--	---	--	---

Suomen Kirjaltajaliitto. Finska Typografförbundet.

Program

för

Finska Typografförbundets 1:sta möte

i Helsingfors den 17, 18 och 19 aug. 1899.

Lokal: *F. B. K:s gymnastiksal.*

Arbetsordning:

Torsdagen den 17 augusti.

- Kl. 9 f. m.* Ombudens fullmakter och reseräkningar inlämnas för granskning.
- Kl. 11 f. m.* Öppnas mötet af förbundsstyrelsens ordförande.
- Val af ordförande, två vice ordförande och sekreterare för mötet.
- Val af utskott, för förberedande behandling af till mötet inkomna frågor.
- Utskottens sammanträda för val af ordförande och sekreterare, hvarje utskott för sig.
- Behandling i utskottens af förelagda frågor.

Fredagen den 18 augusti.

- Kl. 9 f. m.* Utskottens sammanträda och slutbehandla dem tilldelade frågor.
- Kl. 11 f. m.* Allmänt sammanträde.
- Föredragning af fullmaktskommitténs berättelse.
- Utbetalning af ersättning för resekostnader och dagtraktamente.
- Kl. 3 e. m.* Allmänt sammanträde.

Lördagen den 19 augusti.

- Kl. 9 f. m.* Allmänt sammanträde.
- Kl. 3 e. m.* Allmänt sammanträde.

Allmänna regler:

- Mötets ordförande, vice ordförande och sekreterare, utskottens ordförande jämte förbundsstyrelsens ledamöter utgöra *mötets styrelse*.
- Alla propositionsförslag skola afgifvas skriftligt och affattas å halfark skriftpapper.
- Omröstning sker genom namnupprop.
- Utom förbundet stående personer ega ej tillträde till förhandlingarna; undantag: tidningars referenter, försedda med referentkort.
- Inträdeskort skall alltid framvisas vid inträde i lokalen.
- De förbundsmedlemmar, som önska öfvervara mötets förhandlingar, skola, mot bestyrkande af medlemskap, uttaga inträdeskort den 14 och 15 augusti å Typografförbundets förenings lokal, Mikaelsgatan 17, kl. 7—9 e. m.
- Under mötets förhandlingar utlämnas ej några inträdeskort.
- Förhandlingarna börja *precis* på utsatt tid.
- Förbundsmedlemmar, som önska öfvervara förhandlingarna såsom åhörare, ega icke rätt att delta i diskussionen eller besluten.

Ohjelma

Suomen Kirjaltajaliiton 1:lle kokoukselle

Helsingissä 17, 18 ja 19 p:nä elokuuta 1899.

Huoneusto: *V. P. K:n voimistelusal.*

Työjärjestys:

Torstaina 17 p. elokuuta.

- Kl. 9 e. p.p.* Edustajain valtakirjat ja matkakustannuslaskut jätetään tarkastettaviksi.
- Kl. 11 e. p.p.* Kokouksen avaa liittohallituksen puheenjohtaja.
- Kokouksen puheenjohtajan, kahden varapuheenjohtajan ja kirjuriin vaalit.
- Valiokuntien vaali kokoukseen jätettyjen kysymysten alustavaa pohtimista varten.

5. Valiokunnat kokoontuvat puheenjohtajan ja kirjuriin valitsemista varten, jokainen valiokunta erikseen.

6. Valiokunnat käsittävät niille jätettyjä kysymyksiä. **Perjantaina 18 p. elokuuta.**

- Kl. 9 e. p.p.* Valiokunnat kokoontuvat kysymysten lopullista käsittelyä varten.
- Kl. 11 e. p.p.* Yleinen kokous.
- Esitetään valtakirjakomitean kertomus.
- Maksetaan korvaus matkakustannuksista ja päiväpalkasta.
- Kl. 3 j. p.p.* Yleinen kokous.

Lauantaina 19 p. elokuuta.

- Kl. 9 e. p.p.* Yleinen kokous.
- Kl. 3 j. p.p.* Yleinen kokous.

Yleisiä ohjeita:

- Kokouksen puheenjohtaja, vara puheenjohtajat ja kirjuriin, valiokuntien puheenjohtajat sekä liittohallituksen jäsenet muodostavat *kokouksen toimikunnan*.
- Kaikki ehdotukset ovat annettavat kirjallisesti, kirjoitettuna kirjoituspaperin puolelle arkille.
- Äänestys tapahtuu nimien huudolla.
- Liiton ulkopuolella olevilla henkilöillä ei ole oikeus olemaan kokouksessa läsnä; poikkeus: sanomalehtien kertojat joilla on kertojalippu.
- Pääsylippu on aina näytettävä kun kokoukseen saavutaan.
- Ne liittojäsenet jotka tahtovat olla kokouksessa läsnä, saavat pääsylippuja 14 ja 15 p:nä elokuuta Helsingin Kirjaltajayhdistyksen huoneustossa, Mikonkatu 17, k:llo 7—9 j. p.p., kun todistavat jäsenyytensä Liitossa.
- Kokouksen aikana ei anneta pääsylippuja.
- Käsittelyt alkavat *täsmälleen* määrättyllä ajalla.
- Liittojäsenillä, jotka tahtovat olla kokouksessa läsnä kuuliana, ei ole oikeus ottaa osaa keskusteluun eikä päätöksiin.

Förbundsstyrelsens meddelanden.

Enligt förbundsstyrelsens beslut kommer Förbundets första förbundsmöte att hållas i Helsingfors den 17, 18 och 19 instundande Augusti i Brandkårshusets gymnastiksal.

Å den af afdelningsstyrelse för ombud utfärdade fullmakten torde angifvas det antal röstberättigade medlemmar, hvars rösträtt ombudet vid mötet kommer att utföra, och bör tillses att de upptagna siffrorna exakt angifva de verkligt röstberättigade.

Röstberättigade äro alla som vunnit inträde i förbundet senast den 1 Aug. 1899 och som samma dag ej resterade för mer än 3 månaders afgifter.

Ekenäs Typografklubben och Nyslotts Typografförening äro godkända såsom afdelningar i Förbundet.

Till ombud vid förbundsmötet hafva utsets:
I Helsingfors afd. hrr A. Henriksson, K. Skogster, R. Drockila, H. J. Forsström, J. Holmberg, E. Fridmodig, K. Cajander, K. Kalenius, A. L. Nyman och V. Taipale;

i Tammerfors afd. fröken Vendla Lundelin, hrr K. Hellgren och Erkki Lemberg;
i Joensuu afd. hrr Erik Enberg;
i Vasa afd. hrr E. Berg och K. E. Huima;
i Borgå afd. hr Aug. Forstén;
i Jyväskylä afd. hr J. O. Strömbäck;
i Björneborgs afd. hrr E. Vahlstein;

i Nyslotts afd. hr livari Partanen; samt i Åbo afd. hrr K. O. Aho, Verner Heinonen, Johan Ahlgren och Hj. Johansson.

Till *Förbundsombud* hafva utsets:
i Joensuu afdelning hr *Erik Enberg*, adress: Pohjois-Karjalan Kirjapaino; och
i Kotka afdelning hrr *A. Hautala*, adress: Nylenius' tryckeri.

Förbundsombudsmannens i Uleåborgs afdelning, hr *Fr. Lepisto*, adress är hedanefter; Bergdahls tryckeri.

Förbundsstyrelsen har emottagit följande frivilliga bidrag:

Till Reservfonden: af Helsingfors afd. 209: 48, af Kristinestads afd. 3: — och af Åbo afd. 43: 65.
Till Invalidfonden: af Helsingfors afd. 32: 57.
Till Tillfälliga utgiftsfonden: af Åbo afd. 4: 25.

Med anledning af ytterligare inkommen uppmaning från Danmark med anhållan om understöd uppmanas afdelningarne att fortsättningsvis föranställa insamling af frivilliga bidrag till förmån för de genom lockouten nödställda danska arbetarene.

Förbundsstyrelsen.

Tiedonantoja Liittohallitukselta.

Liittohallituksen päätöksen mukaisesti tulee Liiton ensimmäinen liittokokous pidettäväksi Helsingissä 17, 18 ja 19 p:nä ensitulevaa Elokua, Palokunnantalon voimistelusalissa.

Osaston toimikunnan liittokokouksen edustajille antamaan valtakirjaan on merkittävä niitten äänioikeutettujen jäsenten luku joita edustaja kokouksessa edustaa ja tarkasti katsottava että numerot osottavat todellisesti äänivaltaisten jäsenten luvun.

Äänivaltaiset ovat ne jäsenet jotka ovat yhtyneet Liittoon viimeistään 1 p:nä Elokua 1899 ja joilla ei samana päivänä ole enemmän kuin kolme kuu-kautta jäsenmaksuja suorittamatta.

Tammisaaren Kirjaltajaklubi ja Savonlinnan Kirjaltajayhdistys ovat hvväksytyt osastoiksi Liittoon.

Edustajiksi liittokokouksessa ovat valitut:
Helsingin os. hrat A. Henriksson, K. Skogster, R. Drockila, H. J. Forsström, J. Holmberg, E. Fridmodig, K. Cajander, K. Kalenius, A. L. Nyman ja V. Taipale;

Tampereen os. neiti Vendla Lundelin, hrat K. Hellgren ja Erkki Lemberg;

Joensuun os. hra Erik Enberg;
Vaasan os. hrat E. Berg ja H. E. Huima;
Porvoon os. hra Aug. Forstén;
Jyväskylän os. hra J. O. Strömbäck;
Porin os. hra E. Vahlstein;
Sordavalan os. hra livari Partanen; sekä
Turun os. hrat K. O. Aho, Verner Heinonen, Johan Ahlgren ja Hj. Johansson.

Liittoasiamieheksi on valittu:
Joensuun osastossa hra Erik Enberg, osote:
Pohjois-Karjalan kirjapaino ja
Kotkan osastossa hra A. Hautala, osote: Ny-
lenius'en kirjapaino.
Oulun osaston asiamiehen, hra Fr. Lepistö,
osote on tästälähin Bergdahlin kirjapaino.

Liittohallitus on vastaanottanut seuraavat
vapaaehtoiset lahjat:

Vararahastoon: Helsingin os. 209: 48, Kristiinan
os. 3: — ja Turun os. 43: 65.

Vanhuusrahastoon: Helsingin os. 32: 57.
Satunnaisten menojen rahastoon: Turun os.
4: 25.

**Tanskasta uudistetun avunpyynnön joh-
dosta kehoitetaan osastoja edelleenkin ke-
räämään vapaaehtoisia lahjoja työnsulun
johdosta hädänalaisille tanskalaisille työ-
miehille.**

Liittohallitus.

Anmälda medlemmar. Ilmoitettuja jäseniä.

Från Helsingfors afdelning: — Helsingin osas-
tosta: Backman, Hugo, s.-elev, l.-opp., $\frac{9}{2}$ 79. —
Johansson, Yrjö Matias Herman, hjälparb., apul.,
 $\frac{23}{4}$ 81. — Johansson, Henrik Theodor, t.-elev,
p.-opp., $\frac{8}{11}$ 79. — Toivonen, Kaarlo Oskari, s., l.,
 $\frac{12}{3}$ 74. — Forsblom, Carl Alexander, s., l., $\frac{10}{6}$ 51.
— Metso, Ferdinand, t., p., $\frac{26}{5}$ 72. — Smedberg,
Mathias, s., l., $\frac{23}{7}$ 76. — Lindholm, Väinö Ferdi-
nand, s.-elev, l.-opp., $\frac{28}{1}$ 81. — Nuutinen, Johan
Viktor, s., l., $\frac{14}{2}$ 71. — Ananiasson, Frans Vik-
tor, hjälparb., apul., $\frac{23}{3}$ 76. — Lindroos, Ernst
Valfrid, s., l., $\frac{2}{6}$ 76. — Holmqvist, Knut Robert
Hjalmar, s., l., $\frac{10}{3}$ 63.

Från Borgå afdelning: — Porvoon osastosta:
Henriksson, Johan Evert, s., l., $\frac{3}{12}$ 68. — Neva-
lainen, Arvid Vilhelm, s., l., $\frac{5}{11}$ 74.

Från Uleåborgs afdelning: — Oulun osastosta:
Timonen, Johan Gustaf, s.-elev, l.-opp., $\frac{10}{10}$ 80.

Från Tammerfors afdelning: — Tampereen osas-
tosta: Kruth, Juho Evert, s., l., $\frac{20}{6}$ 73. — Seme-
lius, Fanny Lydia, s.-elev, l.-opp., $\frac{23}{1}$ 79. — Linde-
gren, Hulda Sofia, s.-elev, l.-opp., $\frac{15}{5}$ 79. — Car-
lander, Gertrud, s.-elev, l.-opp., $\frac{17}{3}$ 81. — Allo-
nen, Kaarlo Vilho, s.-elev, l.-opp., $\frac{12}{1}$ 81. — Ale-
nius, Oskari Ludvig, s.-elev, l.-opp., $\frac{12}{2}$ 80. —
Pitkänen, Niilo Hjalmar, s.-elev, l.-opp., $\frac{14}{2}$ 81. —
Sandell, Laina Charlotta, s.-elev, l.-opp., $\frac{25}{12}$ 75.
— Ahlholm, Hulda Eliina, s.-elev, l.-opp., $\frac{24}{1}$ 81.

Från Björneborgs afdelning: — Porin osastosta:
Villing, Bruno Arthur, s.-elev, l.-opp., $\frac{8}{10}$ 80. —
Grönman, Väinö Oskar, s.-elev, l.-opp., $\frac{7}{1}$ 81.

Från Vasa afdelning: — Vaasan osastosta: Perä,
Hilma, s.-elev, l.-opp., $\frac{23}{1}$ 79. — Vikman, Jenny
Maria, s., l., $\frac{18}{11}$ 72. — Nyström, Ingrid Maria, s.,
l., $\frac{28}{7}$ 70. — Ahonen, Axel Arvid, s., l., $\frac{16}{6}$ 79. —
Olin, Gustaf Hjalmar, s., l., $\frac{8}{5}$ 75. — Hällstén,
Gustaf Adolf, t., p., $\frac{22}{10}$ 64. — Sundström, Julius,
s., l., $\frac{26}{12}$ 78.

Från Ekenäs afdelning: — Tammisaaren osas-
tosta: Nyman, Johan, faktor, faktori, $\frac{18}{8}$ 57. —
Holmlund, Karl, s., l., $\frac{27}{7}$ 77. — Elgström, Alfred,
s.-elev, l.-opp., $\frac{22}{1}$ 80. — Lindroos, Johan Adolf,
s.-elev, l.-opp., $\frac{13}{2}$ 81.

Från Nyslotts afdelning: — Savonlinnan osas-
tosta: Taskinen, Gustaf Fredrik, s., l., $\frac{30}{5}$ 73. —
Räsänen, Johan Henrik, s., l., $\frac{31}{10}$ 77. — Tynkky-
nen, Ferdinand, s., l., $\frac{10}{10}$ 70. — Partanen, Iivari,
t., p., $\frac{30}{12}$ 73. — Lukkarinen, Albin Fredrik, t.-elev,
p.-opp., $\frac{7}{8}$ 81.

Från Kuopio afdelning: — Kuopion osastosta:
Hovi, Johan Alfred, t., p., $\frac{1}{6}$ 69. — Kröger, Wil-
helm, s., l., $\frac{21}{2}$ 75. — Huttunen, Oskar, t., p., $\frac{3}{12}$
79. — Happonen, Eljas Edvard, s.-elev, l.-opp.,
 $\frac{5}{5}$ 80.

Från Jyväskylä afdelning: — Jyväskylän osas-
tosta: Stenroos, Onni Herman, s.-elev, l.-opp., $\frac{31}{7}$
80. — Lindblad, Väinö, s.-elev, l.-opp., $\frac{5}{8}$ 80.

Inträdande medlemmar. Yhtyneitä jäseniä.

Från Helsingfors afdelning: — Helsingin osas-
tosta: 1010. Karell, Arthur. — 1011. Nyholm, Josef
Alfred. — 1012. Lundén, Hjalmar. — 1013. Pentti-
nen, Arthur. — 1014. Lindholm, Johan Fredrik.
— 1015. Lindman, Frans Richard. — 1016. Leino-
nen, Ida. — 1017. Virtanen, Maria.

Från Viborgs afdelning: — Viipurin osastosta:
1018. Siikane, Karl Johan. — 1019. Juselius,
Gustaf Adolf. — 1020. Toivanen, August. — 1021.
Vento, Juho. — 1022. Korhonen, Juho. — 1023.
Kukkola, Johan Edvard. — 1024. Karlsson, Karl
Fredrik.

Från Åbo afdelning: — Turun osastosta: 1025.
Bärlund, August Viktor. — 1026. Laaksonen, Jo-
han Ferdinand. — 1027. Ekman, Johan Leopold.
— 1028. Nygren, Karl Johan. — 1029. Andersson,
Josef. — 1030. Johansson, Frans Hjalmar. — 1031.
Suvanto, Edmund Lukas. — 1032. Häggroth, Allan
Richard.

Från Joensuu afdelning: — Joensuun osastosta:
1033. Paldan, Heikki Juho. — 1034. Komulainen,
Kustaa. — 1035. Paasonen, Kaarlo Juho. — 1036.
Koponen, August. — 1037. Rusanen, Kaarlo.

Aflyttade medlemmar. Muuttaneita jäseniä.

727. Roiha, J., — 730. Puustinen, F., från
Kuopio till Viborg, Kuopiosta Viipuriin. — 417.
Eriksson, S. V., från Åbo till Helsingfors, Turusta
Helsinkiin. — 596. Kortman, O. V., från Borgå
till Helsingfors, Porvoosta Helsinkiin. — 325.
Varonen, V., 841. Hyvärinen, J., från Kuopio till
Helsingfors, Kuopiosta Helsinkiin. — 890. Haglund,
E., 969. Siven, J., från Uleåborg, vistelsen obekant,
Oulusta, ei tiedetä minne. — 25. Marjamaa, H.
V., från Uleåborg till Helsingfors, Oulusta Hel-
sinkiin. — 864. Lyytikäinen, från Tammerfors
till Borgå, Tampereelta Porvoosen. — 845. Ny-
man, J. F., från Helsingfors till Raumo, Helsing-
istä Raumalle. — 535. Enqvist, J. E., från Vasa
till Tammerfors, Vaasasta Tampereelle. — 987.
Kuusisto, A., från Tammerfors till Vasa, Tampe-
reelta Vaasaan. — 216. Rynnänen, G. A., från
Helsingfors till Joensuu, Helsingistä Joensuuhun.
— 871. Cederholm, O. V., från Kristinestad till
Helsingfors, Kristinasta Helsinkiin. — 359. Nord-
ling, A., från Borgå till Helsingfors, Porvoosta
Helsinkiin. — 134. Wassmuth, W., — 27. Lind-
holm, J. V. och 605. Jönsson, J. E., 744. Eng-
holm, K. K., från Helsingfors till utlandet, Helsing-
istä ulkomaille. — 651. Väinänen, O. J., från
Tammerfors till Helsingfors, Tampereelta Helsin-
kiin. — 684. Uskela, K., från Tammerfors till Hel-
singfors, Tampereelta Helsinkiin.

Utgående medlemmar. Eronneita jäseniä.

805. Laakkonen, J., upphört med yrket, eron-
nut ammatista. — 345. Tuhkanen, I. — 601. Ohls-
son, P. H. — 680. Koponen, P. — 752. Willberg,
M. R. — 775. Berlin, M. M. — 779. Partanen, Is-
rael. — 822. Törnqvist, M. S. — 829. Nymalm, K.
F. — 851. Tshedajeff, W. — 863. Koistinen, V.
— 864. Lyytikäinen, A. — 873. Henriksson, J. E.
— 905. Strömmer, F. A. — 908. Juvenius, K. —
929. Lundgren, F. O. — 930. Muona, K. — 735
Puntti, H. — 736. Majblom, A. — 737. Lager, E.
— ha ej erlagt sina medlemsavgifter, eivät ole
maksaneet jäsenmaksujaan.

Förbundsstyrelsens sammanträden.

Den 6 juli. Närvarande samtliga medlemmar
utom hrr Ahlstedt och Stampell hvilka anmält
förfall. Behandlades en från Vasa afdelning in-
sänd fråga med anledning af en principals in-
humana bemötande mot en arbetare. — Beslöts
sända inbjudning till Svenska, Norska och Dan-
ska förbunden samt till Internationella Sekretar-
iatet om sändandet af representant till förbunds-
mötet. — Behandlades frågor rörande förbunds-
mötet samt löpande ärenden.

Den 13 juli. Närvarande samtliga medlemmar
utom hr Ahlstedt hvilken anmält förfall. Behand-
lades frågor rörande förbundsmötet samt löpande
ärenden.

Den 27 juli. Närvarande samtliga medlemmar
utom hr Ahlstedt hvilken anmält förfall. Gran-
skades och godkändes Ekenäs Typografklubbs
och Nyslotts Typograförenings stadgar. — Be-
handlades frågor rörande förbundsmötet samt
löpande ärenden.

Liittohallituksen kokoukset.

Heinä 6 p. Saapuvilla kaikki jäsenet paitsi
hrr Ahlstedt ja Stampell jotka olivat ilmoitta-
neet olevansa estettyinä. Käsiteltiin Vaasan osas-
ton lähettämä kysymys koskeva erään isännän
epäkohteliasta käytöstä työmiestä kohtaan. —
Päätettiin kutsumuksella kehoittaa Ruotsin, Nor-
jan ja Tanskan liittoja sekä Kansainvälistä Sek-
retariaattia lähettämään edustajan liittokokouk-
seen. — Käsiteltiin liittokokousta koskevia ja
juoksevia kysymyksiä.

Heinä 13 p. Saapuvilla kaikki jäsenet paitsi
hra Ahlstedt joka oli ilmoittanut olevansa este-
tyn. Käsiteltiin liittokokousta koskevia ja juok-
sevia kysymyksiä.

Heinä 27 p. Saapuvilla kaikki jäsenet paitsi
hra Ahlstedt joka oli ilmoittanut olevansa este-
tynä. Tarkastettiin ja hyväksyttiin Tammisaaren
Kirjaltajaklubin ja Savonlinnan Kirjaltajayhdis-
tyksen säännöt. — Käsiteltiin liittokokousta kos-
kevia ja juoksevia kysymyksiä.

För de nödstälde danske arbetarne ha genom
dennämnde afdelningar inkommit följande belopp:
Hädänalaisten tanskalaisten työlläisten auttami-
seksi on allamainittujen osastojen kautta saapunut
seuraavat määrät:

Helsingfors — Helsingin	563: 75
Kuopio — Kuopion	23: 50
Borgå — Porvoon	28: 25
Mariehamns — Maarianhaminan	3: 50
Wiborgs — Wiipurin	46: 75
Vasa — Vaasan	19: —
Åbo — Turun	38: 25
Kristinestads — Kristiinan	4: 75
Raumo — Rauman	13: 25
Gamlakarleby — Kokkolan	4: —
Fredrikshams — Haminan	7: —
Tavastehus — Hämeenlinnan	10: —
Summa	762: —

Den 14 Juli afsändes då inlupna Fmk 639: — ==
Kr. 459: 71 genom Danska Typograförbundet.

14 p. Heinäkuuta lähetettiin silloin kertyneet Smk
639: — == Kr. 459: 71 Tanskan Kirjaltajaliiton kautta.

Vapaaehtoinen keräys Helsingissä tanskalaisten
työlläisten auttamiseksi jakaantuu painojen välillä
seuraavasti:

Den frivilliga insamlingen till de nödstälde dan-
skarne belöper sig å de skilda tryckerierna i Hel-
singfors sålunda:

Tilgmannin paino. — Tilgmanns tryckeri	100: 50
Osakeyhtiö Weilin & Göös' Aktiebolag	64: —
Simeliuksen p. kirjap. — Simelii arfv. tr.	53: 50
Centralikirjapaino. — Centraltryckeri	50: 50
Päivälehtien kirjap. — Päivälehtis tr.	38: 75
Nya Pressenin kirjap. — Nya Pressens tr.	35: —
Pettersson ja Kp. — Pettersson & Cs tr.	31: —
Lilius & Hertzbergin kirjapaino, tryckeri	30: —
Hufvudstadsbl. siv.l. — Hufvudstadsbl. civ.s.	26: 50
Samoin sanomalehtilat. — Dito tidningssätt.	24: —
U. Suomettaren lat. — U. Suometars sätt.	22: —
Frenckellin kirjap. — Frenckells tr.	20: —
S. Kirj. Seuran kirjap. — Finska Lit. Sällsk. tr.	19: —
Senaatin kirjap. — Senatens tr.	15: 50
Finsk Tidskriftin kirjap. — Finsk Tidskr. tr.	15: —
Kirjapaino „Gutenberg“ Boktryckeri	13: —
Arvidsonin kirjap. — Arvidsons tr.	4: —
Saltzensteinin kp. — Saltzensteins tr.	1: 50
Summa	563: 75

Reservfonden. — Vararahasto.

Influtna medel. — Kertyneitä varoja.

U. Suometars sätt. — U. Suomettaren lat.	36: 28
Hufvudstadsbl. sätt. — Hufvudstadsbl. lat.	25: 75
Kirjapaino „Gutenberg“ Boktryckeri	10: 80
Lilius & Hertzberg's tryckeri, kirjapaino	10: —
Finsk tidskr. tr. — Finsk tidskriftin kirjap.	7: —
Simelii arfv. tr. — Simeliuksen p. kirjap.	4: 57
F. Litt. Sällsk. tr. — S. Kirj. Seur. kirjap.	4: 50
Pettersson & Cs tr. — Pettersson ja Kp.	1: —
Saltzensteins tr. — Saltzensteinin kp.	1: —
Päivälehtis tr. — Päivälehtien kirjap.	35: —
Arvidsons tr. — Arvidsonin kirjap.	—: —
Central tr. — Centralipainosta	—: —
Frenckells tr. — Frenckellin kirjap.	—: —
Hufvudstadsbl. civ.s. — Hufvudstadsbl. siv.l.	—: —
Nya Pressens tr. — Nya Pressenin kirjap.	—: —
Senatens tr. — Senaatin kirjap.	—: —
Tilgmanns tryckeri. — Tilgmannin paino.	—: —
Weilin & Göös' sätt. — Weilin ja Göös'in lat.	—: —
Dito stentr. — Samoin kivip.	—: —
Myydyistä „Kalikoista“ y. m.	20: 50
Summa	121: 75

$\frac{1}{8}$ 99.

A. K.

Invalidfonden. — Vanhuusrahasto.

Päivälehtis tr. — Päivälehtien kirjap.	11: 05
Nya Pressens tr. — Nya Pressenin kirjap.	6: 35
Simelii tr. — Simeliuksen kirjap.	5: 50
Finsk Tidskrift	4: —
Finska Litteraturs. tr. — Suomal. Kirjall.	—: —
Seuran kirjap.	2: 15
Petterssons tr. — Petterssonin kirjap.	1: 70
Tilgmanns litogr. tr. — Tilgmannin kivip.	1: —
Senatens tr. — Senaatin kirjap.	55: —
Typ. föreningen — Kirjalt. yhdistys	15: —
Hufvudstadsbladets tr. — Hufvudstadsbla- detin kirjap.	—: 12
Uusi Suometar	—: —
Weilin & Göös' tr. — Weilin & Göös'in kirjap.	—: —
Weilin & Göös' litogr. tr. — Weilin & Göös'in kivipaino	—: —
Centraltr. — Centralip.	—: —
Salzensteins tr. — Salzensteinin kirjap.	—: —
Tilgmanns tr. — Tilgmannin kirjap.	—: —
Liewendahls tr. — Liewendahlin paino.	—: —
Arvidsons tr. — Arvidsonin kirjap.	—: —
Frenckells tr. — Frenckellin kirjap.	—: —
Hbl. civilsätter. — Hufvudstadsbladetin sivililatojat.	—: —
Summa	32: 57

$\frac{8}{7}$ 99.

M. L.

Ensi liittokokoukseen jätetyt kysymykset sekä niihin saapuneet pohjustukset.

1:nen kysymys: *Olisiko suotavaa että Liitto yhtyisi Kansainväliseen Sekretariaattiin?* (Liittohallituksen nostama Kansainvälisen sekretariaatin kehoituksesta.)

Koska yhteistyö eri organisationien kesken on huomattu hyödylliseksi ja koska menot siitä ei ole kovin suuret, ehdotetaan:

että Liitto yhtyisi Kansainväliseen Sekretariaattiin.

2:nen kysymys: *Olisiko suotavaa että Liiton jäsenet tulisivat tilaisuuteen luomastamaan itsellensä jäsenmerkin todisteeksi Liittoon kuulumisestaan?* (Liittohallitus, Helsingin osaston kehoituksesta.)

Koska olisi kovin vaikea pitää silmällä että ainoastaan todelliset Liiton jäsenet käyttäisivät liittomerkkiä, jos sellainen perustettaisiin, ehdotetaan:

että kysymys ei antaisi aihetta mihinkään toimeenpiteisiin.

3:s kysymys: *Eikö ulkomaalaisen organisationin jäsen ole vapautettava sisäänkirjoitusmaksun suoritukselta Liittoon yhtyessään?* (Liittohallitus, Helsingin osaston kehoituksesta.)

Koska Liiton jäseniä yhtyessään ulkomaalaisen organisationiin on vapautettu sisäänkirjoitusmaksun suoritukselta kun ovat todistaneet jäsenyytensä Suomen Kirjaltajaliitossa, ehdotetaan:

että ulkomaalaisen organisationin jäsen yhtyessään Liittoon vapautetaan sisäänkirjoitusmaksun suoritukselta mutta on jäsenmaksu suoritettava sitä seuravaan kuukauteen alusta jolloin hän viimeiseksi suoritti maksuja ulkomaalla ollessaan.

4:s kysymys: *Eikö jäsen joka on matkustanut ulkomaille ja siellä todistettavasti yhtynyt organisationiin ole edelleenkin laskettava Liiton jäseneksi tarvitsematta suorittaa jäsenmaksuja siihen?* (Liittohallitus.)

Liittohallitus on nostanut kysymyksen syystä että jäsen joka on matkustanut ulkomaalle ei tulisi erotetuksi perustuksen alla olevasta Sairasapurahastosta jos hän on halukas siihen edelleenkin suorittamaan jäsenmaksunsa. Tämän perusteella ehdotetaan:

että jäsen joka on matkustanut ulkomaalle ja siellä todistettavasti yhtynyt organisationiin edelleenkin on laskettava Liiton jäseneksi tarvitsematta suorittaa jäsenmaksuja.

5:s kysymys: *Eikö Liiton jäsen pitempiaikaisen sairauden sattuessa ole vapautettava jäsenmaksujen suoritukselta?* (Liittohallitus, Helsingin osaston kehoituksesta.)

Koska kohtauksia jo on esiintynyt, että jäseniä on erotettu Liitosta koska he pitemmän sairauden johdosta eivät ole voineet suorittaa jäsenmaksunsa, ehdotetaan:

että jäsen, joka pitempiaikaisen sairauden johdosta ei kykene tekemään työtä, vapautetaan suorittamasta jäsenmaksuja siltä ajalta kuin sairaus kestää.

6:s kysymys: *Onko Paikavälitystoimisto näyttänyt olevan tarpeen vaatima ja onko suotavaa että se edelleenkin pidetään käytännössä?* (Liittohallitus.)

Koska käytännössä on käynyt selville, että Paikavälitystoimisto, sillä ajalla kuin se on ollut olemassa, on ollut suureksi hyödyksi jäsenille ja ahkerasti käytetty sekä isänniltä että työmiehiltä, ehdotetaan:

että Paikavälitystoimisto edelleenkin pidetään voimassa ja että Liittohallitukselle myönnetään oikeus Toimistolle laatia ohjesäännöt sekä määrätä Toimiston johtajan palkkion.

7:s kysymys: *Eikö Gutenberg olisi julaistava kaksi kertaa kuukaudessa?* (Liittohallitus.)

Koska on näyttänyt että Gutenberg nyttemmin kuin se ilmestyy ainoastaan kerran kuukaudessa, ei vastaa tarkoitustaan Liiton äänenkannattajana, koska useampia ehdotuksia ja tärkeämpiä tiedonantoja on tädyttyä lähettää erityisillä kiertokirjeillä, kuin myös että se hidastuttaa jäsenten yhtymisen Liittoon, ehdotetaan:

että Gutenberg 1900 vuoden alusta julkaistaan kaksi kertaa kuukaudessa.

8:s kysymys: *Matkustavan asiamiehen eli agitaattorin lähettämisestä maaseudulle.* (Helsingin osasto.)

Niin kuin kaikki tiedämme, ajetaan lähimmässä tulevaisuudessa saada uusi, ajanmukainen palkkaustariffi kaikissa Suomen kirjapainoissa käytäntöön. Tämä on suuri, voima ja yksimielisyys kysyvä hanke, joka sitä paitsi panee nuoren liittomme vähäiset varat kovalle koettelelle. Sen vuoksi olisi lukuisampi liittoon liittyminen saatava mahdollisimman pian aikaan.

Liiton sääntöjen 1 §:ssä sanotaan muun muassa: „Suomen Kirjaltajaliiton tarkoitus on: yhteistoimintana sulkea kaikki kirja- ja kivipainon sekä kirjakevalimon alalla Suomessa työskentelevät mies- ja naispuoliset henkilöt, jotka vähintään yhden vuoden ovat olleet toiminnassa edellä mainittujen ammattien aloilla sekä täyttäneet 18 vuotta, voidaksensa siten yksimielisellä yhteisvaikutuksella ja yhteisillä käytännöllisillä toiminoilla parantaa näiden asemaa taloudellisessa ja henkisessä suhteessa.“

Näiden sanojen hyvää ja kunkin kirjaltajan parasta tarkoitavaa sisällystä eivät kaikki maamme kirjaltajat ole joko täydelleen käsittäneet tai on leväperäisyys ollut syynä siihen, että Suomen 32 kaupungista vain 20:ssä on perustettu liittosastoja. Asiaan näin ollen on perin arveluttavaa ja tuskin mahdollistakaan saada kysymyksessä oleva tariffi kaikkialla maassamme käytäntöön, ennenkuin kaikki kirjaltajat on saatu liittoon yhtymään.

Tätä seikkaa silmällä pitäen on Helsingin Kirjaltajain Yhdistyksen toimikunnassa syntynyt ajatus n. k. matkustavan asiamiehen eli agitaattorin lähettämisestä niihin maamme kaupunkeihin, joissa ei liitto-osastoja vielä ole perustettu. Sanotun asiamiehen toimena olisi etupäässä inostuksen ja yhteishengen herättäminen niiden kirjaltajain kesken maaseutukaupungeissa, jotka tällä suhteessa tavalla tai toisella ovat jääneet saman ammatin alalla työskentelevistä tovereistaan jällelle. Hänen tulisi myös parhaansa mukaan pitää kokouksia sekä perin pohjin selittää liiton tarkoitusta ja siten koettaa saada perustetuksi liitto-osasto kuhunkin kaupunkiin. — Kaikista näistä toimistaan tulisi hänen, kiertomatkalta palattuaan, jättää liittohallitukselle tarkka kirjallinen selonteko.

Tämmöisen asiamiehen palkkaaminen tulisi Liitolle maksamaan ehkä noin neljäsataa (400) markkaa, riippuen toimeen valittavan ehdoista. Tätä summaa ei ole sentään kovin suureksi katsottava, kun otetaan huomioon se mahdollisuus, että, jos asiamies onnistuu saamaan kaikki maamme kirjaltajat liittoon yhtymään, on ylempänä mainittu rahamäärä korkeintaan vuoden kuluttua jäsenmaksuina y. m. saatu takaisin Liiton rahastoon.

Näillä perusteilla ehdotetaan,

että yllämainittua tarkoitusta varten matkustava asiamies eli agitaattori Liiton kustannuksella lähetettäisiin niihin maaseutukaupunkeihin, joissa ei liitto-osastoa vielä ole olemassa.

9:s kysymys: *Ehdotus Liiton ohjelmaksi.* (Helsingin osasto.)

1) Katsotaan nykyajan olevan jo sillä kehityskannalla että on vaadittava jokaisen kirja- ja kivipainoissa sekä kirjakevalimoissa työskentelevän henkilön ehdottomaksi velvollisuudeksi kuulua liittoon ja vaatia erittäinkin kirjapainojen isännistöjä ja johtajia ottamaan käytäntöön tavan, ettei kirjapainoissa saa työskennellä henkilöitä, jotka eivät kuulu liittoon ja että liittoon vaadittaisiin kuulumaan kaikki, jotka sääntöjen 1 § mukaan voivat siihen kuulua.

Suurin syy, miksi ei kaikki kirjapainoissa työskentelevät henkilöt kuulu liittoon, ei suinkaan ole liian suurien jäsenmaksujen tähden, vaan useammassa tapauksessa joko käsittämättömyys yhteenliittymisen tarpeellisuudesta, tai myöskin velttosu ja välinpitämättömyys. Useilla, jo liitossa olleilla, vaan siitä eronneilla, on ollut eronsa syynä joko huolimattomuus eli myöskin liian arka kunnian tunne, joka muka on tullut loukatuksi jonkun pikkumaisen syyn takia. Niin kauvan kuin yhtymisen liittoomme on vähemmän pakollista — niin kauvan on tämmöisillä mitättömällä syillä suuri vaikutusvalta. Huomioon on vielä otettava, että meidän työmiesten on itse itsemme autettava ja voimakkaalla yhteenliittymisellä me voimme antaa korkeinta apua sekä itsellemme että tovereillemme, sillä onhan työmiehen joka ei kuulu mihinkään liittoon eli yhdistykseen, isännistönkin puolelta enemmän heiteltävänä, kuin työmiehen joka on muiden kanssa liittoontunut. Sentakia on käytäntöön saatava muoto, joka suoranaisesti pakottaa jokaisen kirja- ja kivipainoissa sekä kirjakevalimossa työskentelevän henkilön kuulumaan liittoon. Ehdotetaan siis, että käytäntöön otetaan tapa, että isännät ja johtajat eivät saa ottaa työhön henkilöitä, jotka eivät kuulu liittoon ja että liittoon vaadittaisiin kuulumaan kaikki, jotka suinkin sääntöjen mukaan voivat siihen kuulua.

2) Yleisiin työväen pyrintöihin ei Kirjaltajaliitto saata liittona vielä ottaa osaa, sillä, katsoen siihen että liiton omakaan tehtävä ei vielä ole kuin alulla ja että liittoon kuuluu niin paljon erilaisia aineksia, eikä olot yleensä, ammatteihimme katsoen ole vielä sillä kannalla kuin toivotava olisi. Itsekullakin liiton jäsenellä on silti tilaisuus kuulua ja vaikuttaa työväen aatteen eduksi yleisissä työväenyhdistyksissä. Toivomuksena lausutaan kuitenkin että liiton jäsenet, enemmän kuin tähän asti, ottaisivat osaa ja kannattaisivat sekä aatteellisesti että aineellisesti yleisiä työväen pyrintöjä, sillä niihin yhdistyy paljon meidänkin ajamiamme aatteita.

3) Ääniteikkoasiassa on tultu siihen johtopäätökseen että varallisuuden perustava äänimääräjärjestelmä on vanhanaikaisena ja epäoikeana täydellisesti hylättävä ja perustuen siihen tietoon ettei enää missään moista äänestysmuotoa käytetä ehdotetaan että kirjaltajat yleensä vaatisivat ääniteikon poistamista.

4) Raittiusasiassa ehdotetaan että — täydellistä kieltolakia kuin ei vielä voida aikaan saada — isännistöt sekä johtajat vaatisivat ehdotonta säännöllisyyttä kaikilta työmiehiltä ja jos epä säännöllisyyttä syntyy juovutusjuomain nauttimisen takia, nämä epä säännöllisyydet tästä lähin katsottaisiin suuremmaksi paheeksi kuin mitä tähän asti on tehty ja että johtajat ja isännät ankarammin vaatisivat raittiutta työmiehiltään ja

jättäisivät pois sen useasti esiintyvän väärän mielipiteen että epä säännöllisten työmiesten kanssa on helpompi mielivaltaisesti menetellä kuin säännöllisten, jotka ovat enemmän vaativalla kannalla. Erityisesti tahdotaan painaa itse työmiesten mieliin sen suuren tärkeuden mikä säännöllisyydestä koituu sekä työmiehille että isännille.

5) Ilman säännöllisyyttä työssämme emme koskaan voi tulla kovinkaan pitkälle vaatimussissamme ja on siis säännöllisyyttä ja raittiutta ehdottomasti ensin vaadittava ennenkuin voimme vaatia lyhyempää työpäivää, jonka komitea on myöskin katsonut sangen tarpeelliseksi ja kannattaa periaatteessa 8 tuntista „normaalitöypäivää“ eli 8 tuntia työtä, 8 tuntia lepoa ja 8 tuntia vapautta.

6) Ehdotetaan että samat oikeudet ja velvollisuudet, sukupuoleen katsomatta olisi kaikilla kirja- ja kivipainoissa sekä kirjakevalimoissa työskentelevillä henkilöillä.

Näillä pohjusteilla ehdotetaan Kirjaltajaliiton vastaiseksi toiminta-ohjelmaksi, että

1) kaikkien, sääntöjen oikeuttamien henkilöiden on ehdottomasti kuuluttava liittoon;

2) yleisiin työväen pyrintöihin ei liittona oteta osaa, vaan toivotaan että kirjaltajat enemmän kuin tähän asti niitä kannattavat;

3) ääniteikkojärjestelmän poistamista;

4) vaaditaan ehdotonta säännöllisyyttä työssä;

5) 8 tuntista työpäivää kannatetaan; sekä

6) sukupuoleen katsomatta täyttä tasa-arvoisuutta.

10:s kysymys: *Eikö olisi suotavaa että Liitto toimisi niin että saataisiin joko koti vanhoille ja työhönkykenemättömille kirjaltajille tai erityinen eläkerahasto muodostetuksi?* (Turun osasto.)

„Työmiehen pääoma on hänen työnsä. Kivuloisuuden tahi vanhuuden takia menettettyään työkykynsä, on hän menettänyt myöskin pääomansa, joka kumminkin nykyisen yhteiskuntajärjestyksen mukaan on elämisen välttämätön ehto.

Kun rahamies saa pääomansa suuremmaksi, kasvaa se korkoja, ja hän voi, vanhaksi ja raihnaiseksi tultuaan, viettää rauhallisia päiviä, huoletonna kaikista taloudellisista vastuksista. Työmiehen on tykkäänän toista. Työkyvyn vähenessä vähenee myöskin hänen pääomansa tuotama korko — jos siksi voi nimittää vaivalla ja hieillä ansaittua muruja — ja tykkäänän työhön kykenemättömäksi jouduttua tulee samalla myöskin loppu koko pääomasta. Nykyisen yhteiskuntajärjestyksen — joka ei edellytä kaikilta samoja velvollisuuksia ja samoja etuja, — ja luonnon vaatimusten mukaan, joka vaatii kumminkin kaikilta saman osan, jos mieli ihmisen elää, täytyy työmiehen pakostakin kivuloiseksi ja raihnaiseksi jouduttuaan, tulla toisten yhteiskunnan jäsenen n. s. almuilla elämään. Tätä kutsutaan vaivashoidoksi. Kuumoista on vaivashoito-elämä, sen ymmärtää jokainen, kummoilta se tuntuu henkilöstä, joka on koettanut täyttää kaikki yhteiskuntavelvollisuutensa, mutta silti on joutunut kovan onnen lapseksi, sen arvaa jokainen.

Meillä on tosin rahastoja, henkivakuutuslaitoksia y. m., jotka kyllä ovat kohdaltaan hyviä, jos nuo ylen kalliit maksut jaksaa suorittaa. Mutta kieltämätön totuus on kumminkin, että kaikki nuo tuollaiset rahastot ovat perustetut kapitalismin pohjalle, ovat perustetut vähävaraisten nylkijöiksi, niiden kustannuksella elää laumottain herroja ja muita agenteja, niin että sen sijaan kun työmies luulisi tulla sellaisista itselleen olevan hyötyä, onkin niistä todellisuudessa hyötyä vaan rahamiehille ja yllämainituille keinottelijoille.

Toista olisi jos työmiesten itsensä keskuudessa löytyisi rahastoja, joiden avulla he voisivat vanhuutensa päivät turvata, rahastoja sellaisia, joihin kaikki kuuluisivat, mutta ainoastaan tarvitsevat apua saisivat.

Meillä kirjaltajilla on jo olemassa alku vanhuusrahaan, jonka sopivalla tavalla järjestettyä ymmärtääkseni voisi saada kasvamaan siksi suureksi, että kyettäisiin jostain maaseudulta ostamaan jokin sopiva pienempi maatila, johon rakennettaisiin sopivia ja siistiä asunhuoneita ja jossa Suomen Kirjaltajaliiton jäsenet, vanhoiksi ja kivuloisiksi tultuaan, voisivat saada joko maksuttoman tahi hyvin halvan yöpöydän. Talo olisi sanan täydessä merkityksessä Suomen Kirjaltajain koti, siellä olisi kirjastot ja sanomalehdet, joita tietenkin ilmaiseksi sinne saataisiin. Kykynsä ja voimintansa mukaan saisivat siellä asuvat suorittaa minkä mitään pienempiä tehtäviä, kuten korehtuurin lukua, käännoiksi y. m.

Tähän invalidilaitokseen kuuluminen olisi pakollinen kaikille Kirjaltajaliiton jäsenille, s. t. s. kultakin jäseneltä kannettaisiin kuukausimaksujen yhteydessä muutama penni invalidirahastoon niinkuin kannetaan liiton muihin rahastoihin.

Kaikki tämä saataisiin lähemmin suunnitella liittokokouksessa, johon tämän kysymyksen lähettämistä pyydän.“

Tämän johdosta syntyneessä keskustelussa kannatettiin kysymyksen lähettämistä liittokokoukseen, vaikka ei kaikissa kohdoin hyväksytykään pohjustusta. Niinpä ei hyväksytyt pohjustuksessa annettuja letkauksia henkivakuutus-

yhtiöitä y. m. rahalaitoksia vastaan, jotka pidettiin aiheettomina. Alustuksessa ehdotettua vanhuuskodin perustamista jollekin maatilalle ei myöskään katsottu juuri mahdolliseksi tai sopivaksi. Ensiksikin tarvittaisiin siihen niin suuri pääoma, että sen tähden tulisi miltei mahdottomaksi saada sellainen aikaan ja sitte ylläpitää sitä. Ja jos tämä olisikin mahdollista, niin arveltiin elämän tällaisessa yhteisessä kodissa tulevan muodostumaan enemmän tai vähemmän kasarmintapaiseksi ja ikävyyttäväksi sen vanhoille asujamille. Sitäpaitsi on tietysti suurella osalla sellaisilla kirjaltajavanhuksilla, jotka tällaista apua tulisivat tarvitsemaan, myöskin perhettä, joten ainakin niille olisi tällainen yhteinen koti sopimaton. Sitä vastoin olisi taas sellainen rahasto, josta annettaisiin rahallista apua, kaikin puolin suotava ja toivottava, ja kannatettiin siis, että jo olemassa oleva vanhuusrahasto, joka vielä on ilman sääntöjäkin, järjestettäisiin niin, että se voisi tällaisen tarkoituksen täyttää.

Tällä keskustelulla evästettyä päätettiin siis kysymys lähettää Liittohallituksen kautta ensitulevaan liittokokoukseen.

11:a kysymys: Liiton sääntöjen 41 §:ään ehdotetaan seuraava lisä:

„Liiton jäsen on vapautettu suorittamasta liittolleen jäsenmaksuja silloin kun suorittaa sotapalvelustaan, on työtön tahi työhön kykenemättömästi sairas, mutta ei nauti apurahaa mistään Liiton rahastosta, tahi työskentelee ulkomailla ja siellä todistettavasti kuuluu sikäläiseen yhdistykseen?“ (Turun osasto.)

„Koska Kirjaltajaliiton säännöt eivät edellytä, että jäsen missään tapauksessa olisi liittomaksuista vapaa, luulen kohtuuttomaksi, että jäseneltä, joka suorittaa sotapalvelustaan joko vakinaisessa väessä tahi reservissä, vaaditaan siltä ajalta jäsenmaksuja, tahi sen yleisen kansalaisvelvollisuuden täyttämisen takia suljetaan pois liitosta, sekä jäseneltä joka on työttömänä tahi sairaana, mutta ei nauti apua mistään liiton rahastosta, kuin myöskin jäseneltä, joka on matkustanut ulkomaille ja koko ajan kun on siellä työskennellyt kuulunut sen maan organisaatioon ja takaisin tullessaan asianomaisella todistuksella sen todistaa, vaaditaan jäsenmaksuja tahi sen takia suljetaan pois liitosta. Pyydän että yhdistys liittokokoukselle ehdottaisi että jäsenet yllämainituissa tapauksissa olisivat liittomaksuista vapaat, mutta silti nauttivat kaikkia liiton etuja.“

Kysymys hyväksyttiin keskustelutta liittokokoukseen lähetettäväksi.

12:a kysymys: a) Eikö olisi syytä asettaa Liiton äänenkannattaja ilmestymään kaksi kertaa kuukaudessa? (Viipurin osasto.)

On tunnettua että tiedot tapahtumista joita ei saada aikanaan julaistuksi, vaan sitte vasta kun ne ovat vanhettuneet, eivät vastaa tarkoitustaan siihen nähden jos ne heti niiden tapahtuttua olisi saatu. Nykyinen aika vaatii että Liiton asiat olisi pidettävä niin tärkeinä, että asioista olisi tiedot aikanaan saatava. Vaan sitä emme näin ollen voi. Liiton äänenkannattaja „Gutenberg“ ei ilmesty kun kerran kuukaudessa. Ne tiedot jotka siitä silloin saadaan, ovat jo monesti niin vanhettuneet, että ne eivät vastaa tarkoitustaan. Sentähden olisi Gutenberg saava ilmestymään kaksi kertaa kuukaudessa, sillä silloin sen lukijakunta saisi pikemmin ja laajemmin käsitellä meidän yhteisiä pyrinnoita ja Liiton asioita. Mitä kustannuksiin tulee, ne ei ehken tulisi olemaan niin suuret siihen hyötyyn verraten, mikä sen lukijakunnalle olisi siitä, jos se ilmestyisi kaksi kertaa kuukaudessa.

b) Ja tyydyttääkö Gutenberg nykyisen toimitusohjelmansa mukaan sen lukijakuntaa? (Viipurin osasto.)

Silloin kun Liiton äänenkannattaja Gutenberg rupesi ilmestymään alkoi kuulua maaseutukirjaltajain kesken valituksia siitä kun sen sisältö oli suomen- ja ruotsinkielinen. Vaan alussa otettiin se tyytyväisyydellä vastaan kun huomattiin siinä ruotsin että suomenkielisen osaston käsittelevän aivan samoja asioita. Vaan jo kauan sitte tapahtui sen sisällössä muutos siten, että suomenkielinen osasto sisälsi toisia ja ruotsinkielinen osasto vallan eri asioita. Tämä toimitusohjelma ei tyydytä sen ainoastaan suomenkielisiä taitavaa lukijakuntaa. Kun tiedetään että kirjaltajistamme tuskin löytyy ainoatakaan, joka ei taida suomenkieltä, vaan niitä on paljon jotka eivät taida ruotsinkieltä ja nämä taitamattomuutensa tähden tulevat syrjäytetyksi tietämään yhteisistä pyrinnoista, kun eivät ymmärrä niitä kirjoituksia jotka ovat ruotsinkielellä tulkitut. Näiden perusteiden nojalla olisi suotava että Gutenbergin toimitusohjelma muodostettaisiin sen alkuperäiseen suuntaan. Jos ei kaikkia referaattiuutisia, niin ainakin johtavat Liiton yleisiä asioita koskettelevat kirjoitukset olisivat julaistavat suomen- sekä ruotsinkielisinä. Täten tulisi Gutenberg tyydyttämään sen lukijakuntaa.

13:a kysymys: Miten saataisiin toimeen ammattiooppilaisia kursseja, jotka olisivat pakollisia ammattialalla työskenteleville oppilaille? (Viipurin osasto.)

Jokaiselle ammattikuntamme jäsenelle on tunnettua josko kysymyksessä mainitut oppikurssit olisivat tarpeen vaatimia ammattimme kohottamiseksi ja oppilassuhteiden järjestämiseksi paremmalle kannalle kuin mitä ne nykyisin ovat. Maaseuduilla varsinkin, missä oppilassuhteet kai-

paisivat pikaisinta parannusta, olisi oppikurssien toimeenpano etusijan saapa. Kun asian periaatteellisesta puolesta on puhuttu meidänkin ammattikirjallisuudessamme, lienee turhaa enää palata siihen. Mainittakoon kumminkin minkälaisia ehdottamani oppikurssit tulisivat olla että maaseuduilla niitä voitaisiin käytäntöön ottaa.

Ainoastaan niillä paikkakunnilla, missä opetusvoimia olisi saatavissa, toimeenpantaisiin samansuuntaisia oppikursseja kun käsityöläiskoulut nykyisin ovat. Graafillisen alan oppikursseissa ei saisi kumminkaan olla niin paljon oppiaineita kun käsityöläiskouluissa. Oppiaineiden monilukisuus tuottaisi vahinkoa sille oppiaineelle joka olisi pääasiallinen. Pääasiallisen oppiaineena voisimme pitää piirustuksen niinhyvin latoja- kun painajaoppilaille, viimeksimainituille voitaisiin lisätä vielä oppiaineiksi koneoppia. Latojaoppilaita varten saisi kukin Liiton osasto, missä kursseja toimeenpantaisiin, itse valita oppiaineiden lukumäärän sen mukaan mikäli opetusvoimia olisi saatavissa. Vielä olisi tarpeen vaatima että jokaisessa paikassa, missä kursseja toimeenpantaan, olla yksi ammattialaa tunteva eli ammattialalla työskentelevä henkilö opettajana. Siten säilytettäisiin oikea suunta, joka Graafillisilla kursseilla tulisi olla.

Oppikurssien pakolliseksi saattaminen olisi ehkä edullisempi kun vapaaehtoisina ollen, sillä oppilaat omavaltaisesti voisivat jäädä niistä pois, jolloin ne eivät täyttäisi tarkoitustaan, jos ainoastaan vähäinen osa nautitsi opetusta, eikä ne uhraukset, joita kurssien toimeenpano tuottaisi Liitolle, saisi vastaavaa satoa.

Kurssien pakolliseksi saattaminen kävisi helpommin ja olisi oikeutettuaakin isännistön puolelta, joiden huolena tulisi olla oppilaiden opinaanti. Tämöiseltä taholta tullut pakollisuus olisi suoranainen käsky oppilaiden täyttämään niitä tehtäviä mitä heiltä vaaditaan. Ja jos isännistö ottaisi tämän tehtävän täyttääkseen, olisi se heille helpoin tie kasvattaa ammattikuntamme jäseniä semmoiksi joista tulevaisuudessa olisi hyötyä ammattilae ja sen kehittymiselle.

Aineellisten varojen hankkimiseksi esitettäisiin asia kirjapainojen isännistölle ja kukin ammattikunnan jäsen avustaisi voimainsa mukaan tätä ammatille edullista oppilaitosta. Voitaisiinpa ajatella niin, että jokaisessa Liiton osastossa pantaisiin toimeen yleisiä iltamia, arpaajaisia y. m., joiden tuloista osa siirrettäisiin oppikurssirahastoon. Niissäkin osastoissa, missä kursseja ei voisi toimeenpanna, avustettaisiin asiaa mahdollisuuden mukaan. Näin ollen tulisi aineellisten varojen hankkiminen etupäässä isännistön ja koko Liiton yhteiseksi asiaksi.

14:a kysymys: Miten saataisiin aamulla ilmestyvät sanomalehdet iltalehdiksi, eli t. s. yötyö poistetuksi? (Viipurin osasto.)

Jo kauan on ammattikuntamme elinjuuria kalvanut ja vieläkin kalvaa tuo ihmiselämän epäjärjestykseen saattava yötyö. Se on sortanut monen monta jo parhaassa miehuuden iässä ja kaatanut nuorukaisia työvainiolla kuten maamies kasken kaataa säälimättä ollenkaan jos joukossa olisi säästettäväkin puita joiden elinjuurien katkominen tuottaisi turmiota koko metsälle. Tämä hirviö imee jo nuorena ammattikuntamme jäsenistä niiden elinvoimista parhaan mehun ja jättää heidät kuihtuneina, vailla todellista, kestäväää tarmokkuutta taistelemaan elämän myrskyjä vastaan jossa ne uupuneina sortuvat ennenajojaan. Se riistää vielä nekin voimat jotka ovat ammattikuntamme jäsenien läheiset yhteiskunnan jäsenet nim. heidän perheensä kylvämällä heihin kuolettavia, helposti tarttuvia, kalvavaan kuoloon varmasti viepiä taudin siemeniä. Tämä hirviö on, kuten edellä sanottiin, yötyö joka on saanut laajan alan ammattikuntamme työvainiolla. Nopeudella on se levinnyt, alkaen pienestä pisarasta ja kasvanut kasvamaan ja tullut melkein voittamattomaksi ylivoimaksi. Alussa se olisi ollut helppo tukehtuttaa, kun yksi ainoa affäärimies tätä kannatti ainoastaan oman etunsa tähden, vaan silloin emme olleet varmat vastustamaan sitä joten se pääsi helposti itämään ja kasvamaan näihin aikoihin asti. Niin laajalle on se levinnyt että meidän kanssaveljemme vaativat sen olemassa oloa kuten sanotaan: „yleisö ei tyydy mihinkään muuhun, se on oppinut saamaan tiedot sanomalehdistä jo aikaisiin aamulla kun silmänsä unesta avaa“. Tämöisen katsantokannan perusteellako tahdotaan kuolemantuomio saattaa täytäntöön? Eikö vakavampia syitä pitäisi olla olemassa ennenkuin saatettaisiin yhteiskunnan jäseniä surmata?

Jos me yhteiskunnan jäseninä jättäisimme suuren yleisen ratkaistavaksi kysymyksen: voisiko yleisö lukuhaluansa tyydyttää, jos sen lähimäisille turmiota ja ennenaikaiseen kuoloon viepiä yötyö poistettaisiin joten sanomalehdet ilmestyisivät ainoastaan iltapäivällä? niin varmana saisimme olla siitä ettei ajatteleva yleisö kuolemantuomiota meille langettaisi. Silloin saisimme kokea josko suuri yleisö tahtois nähdä ammattikuntamme rikkaruohoisena.

Mutta me emme yksin voi sanottua kysymystä yleisön ratkaistavaksi jättää saadaksemme valoon sen varjopuolen jonka perusteella kysymys tehtäisiin. Apua meidän täytyisi saada semmoiselta taholta joka olisi ikäänkuin käsikädessä meidän kanssa asiaa esittämässä. Semmoisen avun saamiseksi ehdotan:

että Suomen kirjaltajat Liittohallituksen kautta esittäisivät asian Suomen sanomalehti miesten yleisessä kokouksessa. Jos heidän myöntävä lausuntonsa saataisiin annettaisiin Suomen kirjaltajain sekä sanomalehti miesten lausunnot kirjapainojen ja sanomalehti miesten isännistölle. Sitte vasta kun nämä olisivat muutoksen hyväksyneet jätettäisiin asia sanomalehtiä tilaavan suuren yleisön tietoisuuteen. Näin yhdistetyin voimin olisi luullakseni helpompaa panna alulle jo kauan toivottu asia nim. yötyön poistaminen.

15:a kysymys: Miten saataisiin suomenkielinen ammattioppikirja? (Viipurin osasto.)

Käytännöllisyys ammatissa ei yksin riitä kirjaltajalle. Sen täytyy saada tietopuolistakin opetusta. Vaan tietopuolisen opetuksen saaminen ei tähän asti ole kirjaltajillamme, jotka taitavat ainoastaan suomenkieltä, ollut tilaisuutta. Löytyy tosin vieraskielisiä ammattioppikirjoja, josta kyllä voitaisiin saada tarpeellinen opetus, vaan niistä on ainoastaan hyöty niille jotka taitavat useampaa kieltä. Sen tähden olisi suomenkielinen ammattioppikirja tarpeen vaatima ammatillemme tietopuolisuudesta ei olisi yksinomaan jonkun yksityisen omaisuutena vaan yleisenä. Ja parhaiten luulen sen saatavan siten että suomen-netaan vieraskielinen ammattioppikirja. Tämä sitte painettuna annetaan vihkoittain ulos, joten se ei sen tilaajille tuottaisi suurempaa rasitusta.

16:a kysymys: Mitenkä olisi oppilasopetus maaseutukaupungeissamme järjestettävä, jotta oppilasoppiaikansa kuluessa voisi saada mahdollisimman monipuolisen opetuksen ammatissaan? (Oulun osasto.)

Pohjustusta ei ole lähetetty.

17:a kysymys: Mitä olisi tehtävä että kaikki kirjapainoalalla työskentelevät henkilöt saataisiin yhtymään Liittoon ja siinä pysymään? (Oulun osasto.)

Pohjustusta ei ole lähetetty.

18:a kysymys: Mitenkä olisi Liitosta jäsenmaksujen laiminlyömisestä takia erotettujen jäsenten suhteen meneteltävä heidän uudelleen pyrkiessään Liiton jäseneksi? (Oulun osasto.)

Pohjustusta ei ole lähetetty.

19:a kysymys: Onko sopivata että joku muu kuin ammattimies, toimii kirjapainossa johtajana? (Tampereen osasto.)

Jo Kirjaltajain ensimmäisessä yleisessä kokouksessa oli jotenkin sama kysymys keskustelun alaisena, vaan ei saanut silloin mitään päätöstä osakseen, lausuttiin ainoastaan toivomus, että johtaja kirjapainossa olisi ammattimies. Samassa kokouksessa eräs puhuja huomautti aivan sattuvasti, miksi esim. nuohoojan leski ammattia harjoittaessaan on lain mukaan velvoitettu pitämään ammattimiestä työnjohtajanaan. — Luullakseni muissakin ammateissa, jos kohta ei lainvoimaisesti, käytetään ammattimies johtajana. Miksi emme me voisi vaatia tätä niin sanoakseni välttämätöntä ehtoa kirjapainon omistajalta. Nyt on meillä yleinen koko maata käsittävä liitto, jota emme vielä ensimmäisen kokouksen aikana omistaneet, ja olen vakuutettu että sen välityksellä saisimme tuon epäkohdan, niissä toivottavasti harvoissa paikoissa joissa se löytyy, poistetuksi. Epäkohta se on selittämättäkin. Kuitenkin saattaa olla paikallaan uudistaa kysymyksen alustus ensimmäisessä yleisessä kokouksessa, sillä se on vieläkin paikallaan. Se kuului:

„Vastaus esillä olevaan kysymykseen on pitkittä keskusteluita ehkä saavutettavissa. Kun ammatin taitamaton luulee voivansa pidättää itselleen kirjapainossa kaiken päättävällään, myöskin työhintoja määrätessä, luulee ymmärtävänsä kaikkea, joka on hänen näköpiirinsä ulkopuolella ja vaatii että hänen määräyksiansä tulee noudattaa vaikka ne olisivatkin ristiriitaisia voimassa olevien sääntöjen kanssa, täytyy hänen valtansa alaisen työmiehen joutua siihen asemaan että terveen järjen on väistyminen järjettömyyden edestä, s. o. hänen täytyy enemmän noudattaa esimiehen käskyjä työn suorittamisessa kuin taiteen vaatimuksia, joista esimies ei tiedä mitään. Jos viimeksi mainittu luulee voivansa suorittaa työn alhaisesta hinnasta ja velvoittaa latojan määrätystä palkasta sen tekemään, täytyy hänen, vaikka hyvin tietää, ettei ammatin taitamattoman laskema polkuhinta likimainkaan vastaa työn laatua, tehdä joutain kohtuullisia vaatimuksia vastaamatonta. Muista esimerkeistä on tahdo puhua. Ammattia taitamattoman henkilön ei pitäisi siis saada harjoittaa kirjapainoliikettä ilman faktoria. Ett'ei tätä vaatimusta kuitenkaan pidetä arvossa, on monelle tunnettu surkuteltavana totuutena, ja minä pyydän kokouksen lausumaan mitä tämän epäkohdan poistamiseksi kirjapainotaidon alalta olisi tehtävä.“

Tämän jälkeen on melkein koko kirjaltajakunnalle tullut tunnetuksi, miten tällainen johtaja, esim. kysymyksen silloisessa lähtöpaikassa, Vaasassa, on menetellyt työkänsä kanssa. Ja tätä on siellä kestänyt lähemmäs 7 vuotta. Parannus parempaan on löydettävä.

Kysymyksen tärkeyteen nähden pyytäisin kokousta yhtymään seuraavaan ponteen:

Kokous jättää kysymyksen lähemmän harkittamisen ja päättämisen Liittohallitukselle, kuitenkin toivomuksella, että Liittohallitus koettaa parhaimman mukaan asiata korjata.

20:s kysymys: *Låtön Sairasapurahaston sääntöehdotuksen lopullinen tarkastus.*

21:n kysymys: *Koko maata käsittävän tariffi-ehdotuksen lopullinen tarkastus.*

22:n kysymys: *Millä tavalla saataisiin Vararahasto parhaiten kartutetuksi?*

Zill första förbundsmötet insända frågor samt referat till desamma.

1:sta frågan: *Vore det önskligt att Förbundet skulle inträda i det Internationella Sekretariatet? (Förbundsstyrelsen på grund af uppmaning från Internationella Sekretariatet.)*

Emedan sammanslutning olika organisationer emellan ansetts fördelaktigt och då utgifterna för desamma ej äro altför stora, föreslås:

att Förbundet inträder i det Internationella Sekretariatet.

2:a frågan: *Vore det önskligt att förbundsmedlemmarna skulle sättas i tillfälle att lösa sig ett märke såsom tecken för medlemskap i Förbundet? (Förbundsstyrelsen på grund af uppmaning af Helsingfors afdelning.)*

Emedan ett medlemsmärke svårigen kunde kontrolleras så att endast verkliga förbundsmedlemmar bära desamma, föreslås:

att frågan ej skulle gifva anledning till någon åtgärd.

3:dje frågan: *Bör ej medlem af utländsk organisation befrias från erläggandet af inskrifningsafgiften då han inträder i Förbundet? (Förbundsstyrelsen på grund af uppmaning af Helsingfors afdelning.)*

På grund af att medlemmar i Förbundet i utlandet blifvit befriade från erläggandet af inskrifningsafgiften sedan de styrkt sitt medlemskap i Finska Typografiförbundet, föreslås:

att medlem af utländsk organisation vid inträde i Förbundet befrias från erläggandet af inskrifningsafgiften, men bör medlemsafgiften erläggas från näst följande månads början efter den då han senast erlagt medlemsafgift till utländsk organisation.

4:e frågan: *Bör icke medlem hvilken rest till utlandet och där bevisligen ingått i organisationen fortsättningsvis kvarstå såsom medlem i Förbundet utan att behöfva erlägga afgifter till desamma? (Förbundsstyrelsen.)*

Förbundsstyrelsen har väkt frågan på grund af att medlem hvilken rest till utlandet ej skulle blifva utesluten från den blifvande sjukhjelpskassan om han önskar fortsättningsvis erlägga afgifter till densamma. På grund här af föreslås:

att medlem hvilken rest till utlandet och där bevisligen anslutit sig till organisationen å platsen fortsättningsvis kvarstår i Förbundet utan att behöfva erlägga medlemsafgifter.

5:e frågan: *Borde icke förbundsmedlem vid förekommande längre sjukdomsfall fritagas från erläggandet af förbundsafgifterna? (Förbundsstyrelsen på grund af uppmaning af Helsingfors afdelning.)*

Emedan praktiken har visat att Platsförmedlingsbyrån under den tid den existerat, varit till väsentlig nytta för medlemmarna, och äfven flitigt anlitats af såväl principaler som arbetare, föreslås:

att medlem hvilken till följd af längre sjukdomsfall är oförmögen till arbete befrias från erläggandet af medlemsafgiften under den tid sjukdomen varar.

6:e frågan: *Har Platsförmedlingsbyrån visat sig vara af behöfvet påkallad och bör densamma fortsättningsvis upprätthållas? (Förbundsstyrelsen.)*

Emedan praktiken har visat att Platsförmedlingsbyrån under den tid den existerat, varit till väsentlig nytta för medlemmarna, och äfven flitigt anlitats af såväl principaler som arbetare, föreslås:

att Platsförmedlingsbyrån fortsättningsvis upprätthållas samt att förbundsstyrelsen tilldelas rätt att upprätta instruktioner för byråns verksamhet samt bestämma arvode för föreståndaren.

7:e frågan: *Borde ej Gutenberg utgifvas två gånger i månaden? (Förbundsstyrelsen.)*

Då det visat sig att Gutenberg, nu då den utkommer endast en gång i månaden ej motsvarar sitt ändamål såsom Förbundsorgan emedan flere förslag och viktigare meddelanden måste spridas medels cirkulär och att den äfven fördröjer medlemmars inträde i Förbundet, föreslås:

att Gutenberg från början af år 1900 utgifvas tvänne gånger i månaden.

8:e frågan: *Om utsändandet af en resande ombudsman eller agitator till landsorten. (Helsingfors afdelning.)*

Såsom vi alla veta, ärnar man i närmaste framtid få till stånd en tidsenlig aflöningsstariff i alla Finlands tryckerier. Detta är en stor, både krafter och enighet kräfvande sträfvand, som dessutom sätter vårt unga Förbunds små tillgångar på ett hårdt prof. För den skull vore en möjligast snart skeende talrikare anslutning till Förbundet påkallad.

I 1 paragrafen af Förbundets stadgar säges bl. a.: „Finska Typografiförbundets ändamål är: att till samarbete förena alla på tryckeri-, stentryckeri- och stiltgjuteri området i Finland arbetande manliga och kvinnliga personer, som åtminstone ett år arbetat i ofvan nämnda yrken samt fyllt 18 år, för att sedan genom enig samvärkan och gemensamma praktiska åtgärder förbättra dessas ställning i ekonomiskt och intellektuellt hänseende.“

Den goda och hvarje typografs bästa äsyftande innebörden i dessa ord hafva icke alla af vårt lands typografer till fullo insett, eller har likgiltighet varit orsaken därtill att endast i 20 af 32 städer förbundsafdelningar bildats. Då saken förhåller sig sålunda, är det föga troligt eller knappast möjligt att öfveralt i vårt land den ifrågakvarande tariffen skall fås till stånd, förrän alla typografer fattas att ingå i Förbundet.

Med afseende härå har inom Helsingfors Typografiförenings bestyrelse uppstått den tanken, att utsända en s. k. resande ombudsman eller agitator till de af vårt lands städer, i hvilka ännu icke grundrats förbundsafdelning. Den nämde ombudsmannens åliggande vore i främsta rummet väckandet af intresse och samhörighetsanda bland de typografer i landsortsstäderna, hvilka i detta hänseende på sätt eller annat blifvit efter sina i samma yrke arbetande kamrater. Han borde äfven efter bästa förmåga hålla möten och i grund och botten förklara Förbundets ändamål och sedan försöka få grundlagda förbundsafdelningar i hvarje stad. Öfver alla dessa sina åtgöranden åläge det honom att efter återkomsten från sin resa till Förbundets styrelse ingifva en noggrann skriftlig redogörelse.

För aflönande af en dylik ombudsman skulle Förbundet förslagsvis (kanske) utbetala 400 mark, beroende på den till sysslan valdes fordringar. Denna summa är dock icke att anse som altför stor, då man tager i betraktande den möjligheten, att om ombudsmannen lyckas få alla vårt lands typografer att ingå i Förbundet, det ofvan nämnda beloppet inom högst ett års förlopp genom medlemsafgifter m. m. återvunnits till Förbundets kassa.

På dessa grunder föreslås

att för det ofvan nämnda ändamålet en resande ombudsman eller agitator på Förbundets bekostnad skulle utsändas till de landsortsstäder, i hvilka förbundsafdelningar ännu icke finnas.

9:e frågan: *Förslag till Förbundets program. (Helsingfors afdelning.)*

1) Det tidevarf, som vi lefva i, anses vara så tillvida upplyst, att fordran om att hvarje i bok- och stentryckeri samt stiltgjuteri sysselsatt arbetare obligatoriskt skall tillhöra organisationen (Förbundet), bör anses berättigad och dessutom anhålla om, att hvarje boktryckerier och föreståndare för framtiden ville taga till praxis, att i sin tjänst ej antaga sådana arbetare, som ej tillhöra Förbundet samt agitera för, att alla, som enligt § 1 i Förbundets stadgar ega därtill rätt böra tillhöra densamma.

Största orsaken hvarför ej alla inom boktryckerierna sysselsatta arbetare tillhöra Förbundet, är ej att söka i de ingalunda höga medlemsafgifternas erläggande, utan fastmera i bristen på uppskattandet af sammanslutningens sanna värde samt, och detta i de flesta fall, i den stora lojhet och likgiltighet som typograferne i allmänhet visa gent emot allt föreningsarbete. För flere som tillhört Förbundet men senare afgått ur dessamma, har orsaken för utträdet varit i en del fall stor likgiltighet, i andra fall åter har det varit någon ömtalig och småaktig natur, som möjligen någon gång känt sig särad af någon inbillad förnärmelse. Så länge strängare åtgärder ej vidtages för ernående af större sammanslutning af grafiska arbetare — så länge komma dessa obetydliga orsaker att ha sina förespråkare. — Observeras bör, att vi arbetare ovillkorligen böra hjälpa oss själfva och att vi med en kraftig sammanslutning kunna gifva oss själfva och våra kamrater den största hjälp. Ty en arbetare, som ej tillhör något förbund eller förening, kommer alltid mera, än en arbetare som tillhör organisationen, att vara en kastboll i händerna på arbetsgifvaren och utsatt för dennes godtycke. — I anledning här af böra vi framdeles följa den taktik, att rent af tvinga hvarje i bok- och stentryckeri samt stiltgjuteri sysselsatt arbetare att tillhöra vårt förbund. Föreslås därför att principaler och föreståndare skola uppmanas att i sitt arbete antaga endast sådana arbetare som tillhöra Förbundet samt att obligatorisk medlemskap till Förbundet skall fordras af alla, som ega rätt att tillhöra desamma.

2) I den allmänna arbetarerörelsen kunna typograferne såsom förbund tillsviade ej deltaga, emedan våra egna led böra först fullständigt organiseras, ock emedan vårt förbund är sammansatt af flere olika element, samt då förhållandena i öfrigt, jämförda med öfriga yrken ännu ej hunnit till en sådan ståndpunkt, som önskligt vore. Däremot står det fritt för hvarje förbundsmedlem att tillhöra och verka till fromma för arbetarerörelsen i de allmänna arbetareföreningarna. Såsom önskningsmål uttalas, att förbundets medlemmar, mera än härintills, ville deltaga i och understöda såväl moraliskt som ekonomiskt de allmänna arbetaresträfvandena, emedan de också i flere fall beröra oss typografer.

3) I frågan om röstskalan har kommits till den slutsatsen, att röstskalan beroende af inkomsterna, är att anses såsom uråldrig och orättvis och bör i följd där af fullständigt slopas, och emedan något land numera ej har ut uppvisa slik röstberäkning som hos oss, föreslås att typograferne allmänt skulle fordra röstskalans fullständiga afskaffande.

4) I nykterhetssaken har beslutits föreslå att — emedan fullständig förbudslag ej ännu kan åstadkommas — principaler och arbetsföreståndare skulle fordra punktlighet i arbetet af sina arbetare, och om oregelbundenhet i arbetet uppstår genom förtärande af rusdrycker, detta mera än härintills, skall anses såsom ett stort ondt, och att föreståndare och principaler strängare skola af arbetarne fordra nykterhet — frånga den orätta uppfattningen att oregelbundna arbetare kunna behandlas mera egenmäktigt än regelbundna, hvilka anses vara mera fordrande. Särskildt bör man påminna arbetarne om, att stor fördel vinnes såväl för arbetarne själfva som för arbetsgifvarne, genom ett regelbundet arbete.

5) Utan punktighet i arbetet kunna vi aldrig komma särdeles långt i våra fordringar, hvarför det i första rummet bör fordras punktighet och nykterhet, innan vi kunna framkomma med anhöllan om förkortad arbetsdag, hvilken har ansetts vara af behöfvet påkallad och föreslås till antagandet 8 timmars, „normalarbetsdag“ d. v. s., 8 timmar arbete, 8 timmars hvila och 8 timmar frihet.

6) Vidare föreslås, att samma rättigheter och skyldigheter böra vara gällande för såväl manlig som kvinnlig, inom bok- och stentryckeri samt stiltgjuteri sysselsatt arbetare.

På grund af ofvanstående föreslås följande arbetsprogram till antagande inom Finska Typografiförbundet:

1) alla enligt stadgarna berättigade personer böra ovillkorligen tillhöra förbundet;

2) i den allmänna arbetarerörelsen deltaga förbundet såsom sådant icke, men önskligt vore om typograferne mera än härintills skulle understöda denna rörelse;

3) rösträttsskalans afskaffande;

4) absolut punktighet i arbetet;

5) understödande af 8 timmars normalarbetsdag; samt

6) likställighet, oberoende af kön.

10:de frågan: *Borde ej Förbundet värka för åstadkommandet af ett hem för älderstigna och till arbete oförmögna typografer eller för åstadkommandet af en särskild pensionskassa? (Åbo afdelning.)*

Arbetarens arbete är hans kapital. Sedan han i följd af sjuklighet eller alderdom förlorat sin arbetsförmåga, har han äfven förlorat sitt kapital, hvilket likväl enligt nuvarande samhällsordning är ett oundgängligt livsvillkor.

Då en kapitalist får sitt kapital förökadt, afkastar det räntor, och han kan, sedan han blifvit gammal och orkeslös, tillbringa sina dagar i lugn, obekymrad om alla ekonomiska motgångar. Med arbetarens förhållande det sig alldeles annorlunda. Med arbetsförmågans aftagande minskas äfven den ränta hans kapital afkastar — om man så kan kalla hans med svett och möda hopbragta (egentl. förtjänade) smulor — och sedan han blifvit helt och hållet oförmögen till arbete, blir det äfven slut med hela hans kapital. Enligt den nuvarande samhällsordningen — som ej för alla förutsätter samma skyldigheter och samma fördelar — och enligt naturens fordringar, som likväl af alla kräver samma andel, om människan vill lefva, måste arbetaren äfven nödtvunget, sedan han blifvit sjuklig och orkeslös, komma att lefva på öfriga samhällsmedlemmars s. k. almosor. Detta kallas fattigvård. Huruvida fattigvårdslivet är, det förstär enhvar och huru det skall kännas för en person, som försökt uppfylla alla sina samhälleliga plikter, men det oaktadt blifvit ett olycksbarn, det inser hvar och en.

Vi hafva visserligen kassor, lifförsäkringsanstalter m. m., hvilka nog äro relativt bra, om man förmår erlägga de öfver hufvudtaget (dyra) höga afgifterna. Men en odisputabel sanning är det likväl, att alla dylika kassor äro fotade på kapitalismens grund, äro grundade till de mindre bemedlades skinnande, på deras bekostnad lefva hoptals herrar och andra agenter, så att det, i stället för att, såsom arbetaren skulle tro, dessa inrättningar skulle vara till någon nytta för honom, desamma i själfva värdet blott äro till nytta för kapitalisterna och de ofvannämde affärsidkarene.

Annat vore det om det bland arbetarene funnes kassor, till hvilka de på alderdomens dagar kunde trygga sig, kassor, sådana till hvilka alla skulle höra, men från hvilka blott de behöfvande skulle erhålla hjälp.

Vi typografer äga redan början till en alderdomskassa, hvilken, på lämpligt sätt organiserad, enligt min åsikt skulle bringas att växa så stor, att man blefve i stånd att någonstades i landsorten köpa en lämplig, mindre jordlägenhet, på hvilken skulle uppföras bostadslokaler och på hvilken Finska Typografiförbundets medlemmar, då de blifvit gamla och sjukliga, kunde erhålla antingen ett kostnadsfritt eller mycket billigt uppehälle. Gården vore i ordets fullaste bemärkelse de finska typografernes hem, där skulle finnas bibliotek och tidningar, hvilka troligtvis skulle erhållas dit gratis. Efter kraft och förmåga skulle invånarne där få utföra

Bref från Berlin.

Från vår specielle korrespondent.

I.

Slutet af juli 1899.

Enligt vid min afresa från Helsingfors till „Gutenbergs“ redaktör gifna löfte skall jag härmed meddela något om tryckeriförhållandena i Berlin och om tyska typografförbundet. Det torde intressera finska typografer att få veta huru förhållandena gestaltat sig i Gutenbergs och typografförbundens hemland.

Om sommaren äro de här allt annat än lysande i följd af det stora antal arbetslösa, ty här får man också „sommarfrihet“ i fall det inte finnes arbete, men utan att önska det och utan lön. För närvarande hafva konditionslösa i Berlin blifvit uppskattade till omkring ett tusen och så är det nästan hvarje sommar. I de flesta fall gå konditionslösa „auf Walzer“, såsom det här heter, att vandra till fots från stad till stad och söka arbete, hvilket icke ofta lyckas, men på detta sätt behöfva de åtminstone inte svälta ihjäl, ty förbundsmedlemmarne erhålla reshjälp. Tusende äro de kolleger, som hvarje sommar „valsa“ omkring i Tyskland och på detta sätt njuta af naturens skönhet. Under sådana förhållanden är det ett under att lönerna ändå hållas så pass höga som de äro (lägsta veckolön i Berlin utgör 26: 25 Rmk, omkring 33 Fmk) och är detta endast förbundets förtjänst.

Den tyska tariffen är ungefär densamma som förslaget till ny tariff för Finland och omfattar äfvenledes hela landet. Lönerna utbetalas öfveralt hvarje lördag. Arbetstiden är genom tariffen bestämd till 9 timmar (för tryckerier med genomgående arbetstid 8 3/4 t.), vanligen från 1/2 8—6 med 1 timmes middagstid och 1/4 t. frukost och eftermiddagsrast; den s. k. engelska arbetstiden (1/2 8—5 med 1/2 t. middags- och 1/4 t. frukostpaus) är dock redan ganska allmän.

I allmänhet är det mycket strängt inom tryckerierna här, arbetet börjas och slutas med klockringning och hvar och en måste infinna sig punktligt. I hvarje tryckeri finnes en af personalen vald förtroendemann, som har att föra sina arbetskamraters talan hos faktorn och förmedla förekommande tvistigheter mellan personalen och principalen eller faktorn. Ofta nog förekommer det häftiga scener mellan dessa, och i fall de icke kunna komma öfverens, måste förtroendemannen sammankalla tryckeripersonalen till möte, å hvilket beslutes om nödiga åtgärder.

Vidare finnes det den s. k. „Bierverwalter“, som har ölhandeln inom tryckeriet i händerna. I hvarje tryckeri i Tyskland bildar personalen en konsumtionsförening för öl, och hvar och en får sedan öl på kredit till lördagen, då „Bierverwalter“ har att göra upp räkningen. Dividenden af vinsten utdelas vanligen två gånger om året. För eleverna är det också tillåtet att dricka öl inom tryckeriet.

Sättarinnor finnes här endast i ett tryckeri, som har blifvit grundadt till anskaffande af passande sysselsättning för fruntimmer, eljest användas fruntimmer endast som iläggerskor.

Tyska kollegerna äro i allmänhet mycket tillmötesgående och vänliga mot utlänningar, ifall de äro förbundsmedlemmar, och första frågan är vanligen: „Herr Kollege! Sind Sie Verbandsmitglied“. Är svaret jakande, så underrättar han med största beredvillighet hvar stilarna och kasterna ligga o. s. v.

Här kan man träffa kolleger af nästan alla nationer, fransmän, engelsmän, skandinaver, rysar o. s. v., undertecknad torde emellertid vara den enda finska typografen i Berlin. Utlänningar hafva här svårt att få kondition som tyska sättere, om de också behärska språket någorlunda, ty de kunna vanligen inte läsa korrekt tysk fraktur handskrift, för det mesta sätta de främmande språk. Jag råder därför inte någon att resa hit utan att kunna sätta korrekt tysk frakturhandskrift eller också franska, engelska eller ryska, ty eljest får man inte någon kondition als här, och då håller är det inte säkert.

Tryckerier finnas i Berlin enligt adressboken omkr. 700, således lika med antalet medlemmar i Finska Typografförbundet. Däri äro dock alla små visikortstryckerier o. dyl. inberäknade, men i alla fall en respektabel summa, om man ville söka upp dem alla.

*

Det torde utan tvifvel vara af intresse för finska typografer, i synnerhet nu före första förbundsmötet, att få veta något om *Tyska Typografförbundet*, eller som det på tyska heter: „*Verband der Deutschen Buchdrucker*“, hvilket är ett af de starkaste och rikaste arbetareorganisationer i världen. Grundadt år 1866 har det genom svåra förhållanden och ofta nog heta strider växitt till hvad det nu är, man kan tryggt säga Europas förnämsta arbetareorganisation. I Tyskland liksom nästan öfveralt äro typograferna de bäst organiserade arbetare. Förbundet räknade enligt sista årsberättelsen d. 31 december 1898 26,377 medlemmar inom 960 tryckorter och förfogar öfver 3,654,174: 26 Rmk med afdelnings- och alla andra kassor. Understöd utbetades år 1898: reshjälp 115,177: 51 Rmk, understöd åt arbetslösa å orten 141,688 Rmk, flyttningsbidrag 49,154: 20 Rmk, sjukhjälp 372,138: 13 och invalidunderstöd 67,949 Rmk och under de fyra sistförflutna åren har understöd utbetalats till ett belopp af 3,202,865: 14 Rmk.

För uppfyllandet af sina solidariska plikter har förbundet till andra organisationer, inhemska och utländska, vid arbetsinställelser under år 1898 utbetalat 63,216: 85 Rmk och som lån 108,000 Rmk. Förbundets ordförande, sekreterare, kassör, fyra hjälpssekreterare o. s. v. äro alla aflönade. Ordföranden är *E. Döblin*, som beklädt denna post redan i öfver 10 år.

Förbundsafgiften utgör 1: 10 Rmk i veckan (i Berlin 1: 75, i följd hvaraf understöden här också äro större än inom andra afdelningar), som nog synes ganska hög, men man måste tänka huru stor nytta man har däraf. Reseunderstödet utgör enligt den i juni detta år i Mainz församlade generalmötes beslut 1 Rmk per dag åt medlemmar, som tillhört förbundet och betalat sina afgifter i 6 veckor (föret 75 Pf. och 13 veckor), för 75 veckor 1: 25 Rmk (föret för 100 veckor 1 Rmk). Ortsunderstödet vid inträdande arbetslöshet utgör 1: 25 Rmk (föret 1: —) per dag åt medlemmar, som betalat afgifter i 75 veckor (föret 100) och 1: 50 för 100 veckor (i Berlin 12 Rmk i veckan). Flyttningsbidrag (till annan ort) utbetalas åt gifta medlemmar, som betalat 100 veckor bidrag 60—100 Rmk. Sjukhjälp betalas 1: 40 Rmk per dag (i Berlin 14 Rmk i veckan). I begravningshjälp utbetalas 150—200 Rmk (föret 100), invalidunderstöd vid 200 veckoafgifter 1: 25 Rmk per dag. Vid inträdande konditionslöshet äro medlemmarne befriade från erläggandet af förbundsafgifterna.

Förbundets organ, „Correspondent für Deutschlands Buchdrucker und Schriftgiesser“, utkommer tre gånger i veckan i Leipzig.

Hvarje arbetare i Tyskland måste enligt lagen tillhöra ännu statens sjukhjälp- och invalidkassa, vid hvilken afgiften för utlärd typograf utgör 65 Pf. i veckan. Vid sjukdomsfall utbetalas kassan 10: 50 Rmk i veckan (läkare, medicin och alla instrumenter gratis), hvilket med förbundsunderstödet utgör 24: 50 Rmk (omkr. 30 Fmk) i veckan, så att nog är man ju någorlunda tryggad vid sjukdomsfall. Men för det goda måste man också betala 2: 40 Rmk (omkr. 3 Fmk) i veckan.

Tyvärr finnes det också inom tyska typografkåren individer, som hafva till uppgift att, så snart tillfälle gifves, uppväcka hat och misstroende mot förbundet och på allt sätt söka förringa dess betydelse. Isynnerhet är förbundets till mer än 3 miljoner Rmk uppgående förmögenhet föremål för deras afundsjuka. Först är att nämna „Gutenberg Bund“, som grundades af stråjkbrytare vid sista stora stråjken år 1891 och nu räknar omkr. 1,000 medlemmar, har till uppgift att alltid och öfveralt motarbete förbundet, isynnerhet vid af det sistnämnda proklamerade arbetsinställelser,

men i fall förbundet vinner någonting, då äro dessa herrar nog färdiga att njuta af dessa förmåner. Vid arbetsinställelsen i „Berliner Lokal-Anzeiger“, hvarom tidigare i „Gut.“ redogjorts, anmälde sig flere medlemmar af „Gut.-Bund“ som arbetsvilliga och blefvo antagna. Men den gången blefvo de grundligt bedragna, ty nämnda tidningsägare, herr A. Scherl, måste dock slutligen gå in på förbundets fordringar och nu betalar herr Scherl åt förbundsmedlemmar högre löner än åt „Gutenberg-Bündler“.

Vidare är att omnämna den radikala „Gewerkschaft“, som grundades år 1897 af f. d. förbundsmedlemmar, som 1896 blefvo uteslutna från förbundet på grund af orättvisa beskyllningar mot förbundsstyrelsen och nu räknar omkr. 300 medlemmar.

Trots dessa båda föreningars ansträngningar, har förbundet dock vuxit och växer ännu år för år, hvilket är det bästa beviset för att förbundet har valt den rätta vägen för sitt arbete och framåtskridande.

Förbundet har hvar 3:dje år sitt förbundsmöte eller generalförsamling. Detta år höllos det i Mainz d. 19—24 juni, och om dess beslut skall jag närmare redogöra i nästa brefvet. *Auf Wiedersehen!*

Hj. H.

Kirje Helsingistä.

Sisältö: Työväenedustajain kokous Turussa. — Takaperin kuin... — Liittokokouksen edustajat. — Jarrumiehä.

Kuten tiedämme, pidettiin tässä tuonoin työväenedustajain kokous Turussa. Silmätkäähäs, veikkoset, vähäsen tuota edustajalistaa, niin kummaakseen huomaatte että „ompas siinä villaa että puolivillaa“, on tohtoreita, maistereita, sanomalehden toimittajia, liikemiehiä, työnjohtajia ja muita „pikku pomoja“, jotka edustavat Suomen työväkeä?! Eikö tämä jo ole suora ja selvä tunnustus siitä paljon huudetusta heikkoudesta, ettei työväestö muka vielä ole kypsynyt omia asioitaan hoitamaan? Jos kerran tahdomme olla avullisena hirttonuoraa kaulaan asetettaessa, niin miksei sitten kerrassaan valittu vielä korkeampia henkilöitä eduskuntaan. Ajatelkaammepa esim. filosofian tohtoria ruumillisen työntekijän edustajana. Hän voi kyllä olla etevä tiedemies, vaan kerrassaan kelpaamaton on hän edustamaan vaikkapa esim. kivityömiestä. Vai oliko tarkoitus tällä hienon hienolla eduskunnalla peittää edustettavien repeleista joukkoa. Silmät auki, työmiehet, toisten. Tämmöisistä aineksista kokoonpantua kokousta olisi oikeimmiten kutsuttava „pomo-kongressiksi“.

Keskustelukysymyksistä olisi useampi ansainnut laajempaa ja seikkaperäisempää valmistusta. Tuo liika hätäileminen ei myöskään ollut asioille eduksi, se vaan tuottaa ylimääräistä parsimis- ja paikkailutyötä.

Meikälaisistä tapaamme edustajina „Suomen suurimman teoreettisen sosialistin“, kuten eräs räättäli lausui, hra Hellbergin Tampereelta. Sivumennen voin tässä mainita että hän ei edes kuulu liittoomme, siksi punanen hän on. Hyvä tässä onkin muille saarnata kajahutella parannuksia, se kun ej koske omaan kukkaroon, vaan että käydä käsiksi harjoittamansa ammatin kohottamiseen ja työväestön — tarkoitan etupäässä Tampereen kirjaltajia — aineellisen tilan parantamiseen, se ei näy soveltuvan samaiseen sosialismiin. Ei, ei! Se keventäisi rahapussia ja... siksi pä pauhaankin sosialismia vaan muille ammattikunnille.

Kuopiolaista edusti m. m. faktori Wainio. Vai niin! Vuosisadan viimeisellä vuosipuoliskolla on siis tullut kumottua väite että „mahdotonta on kamelin käydä neulan silmän lävitse“. Meitä, jotka aina olemme laskeneet veli Wainion pahimpien vastustajiemme joukkoon, todellakin kumastuttaa nähdessämme hänet työväestön edustajana. Lieventävänä asianhaarana tässä kai on pidettävä sitä, että hän edusti „Kuopion työväenyhdistystä“, jota olen kuullut väiteltävän suomalaisiksi „Työnystäväiksi“.

Kartuttakaa Liiton Vararahastoa!

miiksi, niin luulin, että maaseutulaisetkin innolla ja yhtenä miehenä yhtyivät asiaan käsiksi. Mutta siinä petyinkin pahasti. Ensimmäisenä ja välttämättömimpänä toimenpiteenä on tietysti hankittava varma ja luotettava tuki tämän hankkeen toteuttamiseksi. Ja sevä on löydettävissä ainoastaan riittävän suuressa vararahastossa. Vaan sitäpä maaseutulaiset eivät ota uskoakseen. He ajattelevat vain että niinpian kun limppu on leivottu niin tartutaan kiinni. Kun oli kysymys tuosta edellämaintsemastani 3 pennin ylimääräisestä taksoituksesta päivässä — raha joka tuskin riittää nuuskaankaan — niin oltiin heti valmiit huutamaan, että niin pian kun tämä otetaan käytäntöön, niin suuri osa jäseniä tulee luopumaan liitosta. Sanokaa hyvät miehet, kuinka pitkälle voimme mennä näin hyvin „organiseerautun“ joukon kanssa. Ainoastaan jollekulle maaseutukaupungille tahdon lausua kiitokseni. Niiden osastojen joukossa, jotka pahimmin äkällivät tariffin viivytystä on eräsikin, joka m. m. katsoi arvolleen sopivaksi tuoda sen verukkeen, että niinpian kun tämä „nuuskavero“ otetaan käytäntöön, niin luopuvat isännät liitostamme. — — — Vai niin! No sitähan minäkin! Eihän niitä siellä olekaan kuin neljä tai viisi, ja pitäisikö meidän vielä näistäkin luopua. Jos minä olisin ollut siinä kokouksessa, jossa tuo kuuluisa päätös tehtiin, niin olisin ehdottanut toisen ja vielä tehokkaamman keinon. Ehdotukseni olisi nimittäin ollut ettemme vielä tämän sukupolven aikana esittäisikään tariffia, ja tuo piskuinen vararahasto, mikä meillä nykyään on, annettaisiin esim. pakana-lähetykselle tai köyhäinhuolaitosten laajentamiseksi. Jos tällainen päätös saataisiin aikaan, niin olen varma, että niin monta isäntää kuin Suomessa löytyneekin, tulisi heti yhtymään liittoon, ja muodostaisivat he siinä etumaisen rivin. Eiköhän tätä kuitenkin kannattaisi tuumia, sillä toinen tahi toinen sitä on tehtävä.

*

Kun eräs meille tunnettu ja suuresti arvossa pidetty kirjankustantaja Porvoossa sai vihiä siitä, että „Nya Pressen“ lakkautettiin kahdeksi kuukaudeksi, niin oli hän heti valmis osottamaan avuliaisuuttaan kuulustamalla, josko mainitun lehden painossa suostutaisiin tekemään hänen töitään halvemmalla — s. t. s. nälkäpalkalla. Niin sitä kapitaalia kasataan! Eiköhän mies tuntenut itseään nolatuksi saadessaan kuulla, että samallaista avuliaisuutta osoitettiin muualtakin, vaan kuitenkin — *tinkimättömässä muodossa.*

Tämän armeliaisuuden ystävän menettely muistuttaa suuresti sitä talonisäntää, joka — nälkävuotta odotellessaan — hyvinä vuosina keräsi laarinsa täyteen viljaa, saadakseen siitä tällä keinoin moninkertaisen hinnan. Kun halla oli käynyt joikki Suomen niemen, niin piti hän siitä iloisiaan ystävilleen pidot, joissa ylisti mammonaa, joka antoi sataa hänen laareihinsa kulta ja hopeaa.

Sakeus.

Arbetsinställens i Danmark

tyckes få en vidsträktare omfång. Arbetsgifvarne hota att utvidga lockouten ytterligare med 15 à 20,000 arbetare förutom de 40,000, hvilka nuredan utöver 2 månader ha kämpat mot det kapitalistiska slafväldet.

Alt, hvad kallas rätt och rättfärdighet ha dessa herrar kastat öfverbord. Endast den råa makten, den mäst hänsynslösa brutalitet är rättesnören för deras handlingar och deras ändamål är att underkufva organisationen, för att sedan obehindrad kunna tyrannisera arbetarne, utpina dem med svältlöner, en förlängd arbetstid och tyranniska reglementsbestämmelser. Då vi taga i betänkandet, att nära tre fjärdedelar af de danska organiserade arbetarne äro utstängda från sina arbetsplatser, så är det ej att undras öfver, om de med egna krafter vore urständsatta att med seger gå ur striden. Därför har det i andra länder med energi tagits ity med nödens afhjälpande för de danska arbetarne.

Här är ej fråga om att taga allenast de danska arbetarne i försvar, ej heller gäller det endast att iständsätta dessa att med seger gå ur striden. Här gäller det att lägga sig i strid för organisationsrätten i sin helhet. Danskarnes kamp är tillika en kamp för oss alla. Frågan denna gång gäller endast att dela brödet med de danska bröderna för den värsta hungerns afhjälpande. Om danskarne med svält tvingas till det kapitalistiska tyranniväldets ödmjukaste slafvar, så är en naturlig följd däraf, att detta äfven kommer att drabba andra länders arbetare, således äfven oss finnar. Om den danske arbetaren ej kan stå ut i kampen, så har detta tillika åsamkat ett kånbart nederlag för arbetareorganisationen i hela världen. Detta kunna ej heller vi, finska typografer, ovärksamma se på.

Vi anmoda därför alla typografer i Finland att samla bidrag till denna lista, som härv. förbunds-

styrelse, på anmodan af det danska typografförbundet, änyo utsändt till de resp. afdelningarna.

Låt ej bidragen vara små!

Työnseisuus Tanskassa

näyttää vaan rupeavan laajenemaan. Työnantajat uhkaavat erottaa 15 à 20,000 miestä pois työstä niitten 40,000 lisäksi, jotka jo päälle kahden kuukauden ovat taistelleet tätä kapitalistien orjavaltaa vastaan.

Kaikki työväenorganisatsioonin kanssa ennen tehdyt sitoumukset ovat työnantajat polkeneet jalkoihinsa. Heidän päämääränään on kukistaa työväenorganisatiosi, voidakseen siten esteettömästi rääkätä työmiehiä nälkäpalkoilla, pidennetyllä työpäivällä sekä rajattomuksiin menevillä ohjesäännöillä.

Kun otamme huomioon sen, että lähes kolme neljättöosa Tanskan organiseerattua työväestöä on tätä nykyä ajettu pois työpaikoistaan, niin ei ole ihme jos he eivät voisi kestää taistelussa tätä kapitalistien hirmuvaltaa vastaan. Siksi pä muissa maissa onkin ryhdytty ponteihin toimiin tanskalaisten työmiesten avustamiseksi.

Tässä ei ole kysymys ainoastaan tanskalaisten avustuksesta, eikä tämä koske ainoastaan tanskalaisten tilan parantamista. Tässä on asetuttava taisteluun koko työväenlauteen puolustamiseksi. Tanskalaisten taistelu on samalla meidänkin taistelumme. Kysymys tällä kertaa on ainoastaan luovuttava osa leivästämme tanskalaisten veljämme tarpeellisimman nään tyydyttämiseksi. Jos tanskalaiset nälällä ovat pakotet alitumaan kapitalistisen hirmuvallan nöyryiksi orjiksi, niin on tästä luonnollisena seurauksena, että se myös tulee koskemaan muitakin maita, siis meitä suomalaisiakin. Jos tanskalaiset työmiehet häviävät taistelussaan, niin on se samalla tuottanut tuntevan tappion työväenlauteelle koko maailmassa. Tätä emme mekään suomalaiset kirjaltajat saata toimitomina katsella.

Kehoitamme siis kaikkia kirjaltajia Suomessa ryhtymään tarmokkaaseen avunkeräykseen siihen listaan, jonka tällä liittohallitus tanskalaisten kirjaltajaliiton kehoituksesta uudestaan on lähettänyt eri osastojen keskuuteen.

Älkäämme kitsastelko avustuksellamme!

Kirje Viipurista.

II.

Kun viimeksi palasin täältä Karjalasta, niin veljeni Antti kehotti luopumaan kirjvaihatajatoimistani ja siirtämään sen toimen hänelle, johon minä suostuin. Mutta veli ei olekaan muistanut tehtävänsä ja siis minun täytyy taasen alkaa ja uusilla voimilla koettaa kitkeä pois rikkaruhot, missä niitä sattuu olemaan.

Uusia voimia on yhdistyksemme saanut, joten sen toiminta ei enää rajoitu ennen lausuttuun vähälukuisuuteen. Oikein jättiläisaskelin on se kasvanut tämän vuoden aikana; 20-lukuisesta on tullut päälle 40 jäsentä ja vielä — niin kerrottiin — aina yhä vaan kasvaa. Tämä on huomattava kohta yhdistyksemme elämän historiassa. Toivon parhaiten onnea ja menestystä yrityselle käydä yhteisvoimin taisteluun aikana, jolloin kaikki voimat tarvitaan.

Yhdistyksemme toiminnasta ei ole kerrottu meidän äänenkannattajassa sanottavasti. Tietojen puute voi antaa aihetta väärinkäsitykseen ja sen tähden kerron lyhyesti mitä se tällä vuodella on toiminnassaan osoittanut.

Kesäloman saamiseksi jäsenilleen koetti yhdistys vaikuttaa arv. kirjapainojen isännistöön ja tämä koetus tuotti kiitettävän sadon. Uuden kirjapainon isännistö myönsi koko työväelle kesälomaa 2:si viikkoa puolella palkalla. „Viipurin Sanomain“ kirjapainon isännistö myönsi samoin 2:si viikkoa lomaa ja 200 mk. jaettavaksi niille jotka lomaa nauttivat. Franckenhauserin, ja Zilliacus'en kirjapainoissa on myöskin työväestö saanut lomaa ja puolen palkkaa. „Östra Finlandin“ kirjapainon työväestön tilasta ei minulla ole tietoja. Liiton jäseniä sanotussa kirjapainossa ei ole kun 1 ja sekin äskettäin sinne muuttanut, ja koska yhdistyksen jäsenten kesken on syntynyt kysymys ruveta boikottamaan kaikkia niitä kirjaltajia, jotka eivät yhdy liiton jäseniksi, niin annan minäkin heidän olla oman onnensa nojassa siksi kunnes heidän silmänsä aukenee. Toivon kuitenkin että he pian nousisivat ylös yhtenä miehenä kehnosta asemastaan vaatimaan ja valvomaan sekä itse täyttämään heille kuuluvia oikeuksia.

Oppilaisuhteiden järjestämiskysymys oli äskettäin esillä ja päätti yhdistys esittää isännistölle semmoisen ehdotuksen, ettei oppilaita saada oppipaikastaan ottaa toiseen kirjapainoon ennenkuin oppi aika on täydellisesti suoritettu. Tällöinen suostumus olisi tarpeen vaatima poistamaan epäedullisuutta oppilaille ja isännistölle, jota usein

tapahtuu, kun oppilas muuttaa ennen oppi aikansa päättymistä. Ja jos oppilait itse ajattelisivat sitä suurta vahinkoa joka seuraa oppilaana muutella paikasta toiseen, niin eivät he suostuisi mokoimiin tarjouksiin. Isännistö myöskin tekee väärin siinä, että kauniilla lupauksilla houkuttelevat näitä kokemattomia nuorukaisia, joita lupauksiaan he eivät kuitenkaan täytä. Tämän on kokemus todistanut.

Kuten edellä mainitsin, oli boikottamiskysymys myöskin esillä äskettäin. Kannatusta ei puuttanut, vaan jätettiin asia kuitenkin lähempiä määryksiä varten „tuonemmaksi“.

Tässä mainittujen kysymysten yhteydessä on käsitelty vielä muitakin yhdistyksen toimintaa koskevia kysymyksiä sekä liiton yleiseen kokoukseen lähetettävistä kysymyksistä. Kokouksen edustajille tahtoisin vielä evästyksenä huomauttaa, että he liittokokouksessa anoisivat tätä seuraavaan eli v. 1902 pidettävän liittokokouksen Viipurissa pidettäväksi. Semmonen yleinen kokous täällä olisi omansa tasoittamaan monen monta kantoa, joita Karjalan kaikilla kulumilla vielä on olemassa. Vielä olisi monta asiaa liittokokoukseen esitettäväksi, vaan tila ei anna myötä tässä lähempään selontekoon, mutta koettakoon edustajat parastaan.

*

Yleisiä huvituksia meillä ei ole ollut. Huvi-toimikunnan parhaallaan kukkivat ruusut surhastuivat idän kovan hallan huurtehesta — kävivät ihan mustan puurakaksi kaikki lehdet, nuputkin varisivat pois. Sitä on huvitoimikuntamme surrut ja surra se ansaitsee . . . Allös korkeleoon käy ennen kuin koko ruusupensasstosi jälleen vihannoi ja tuoksuu entistä hurmaavemmin. Surun aikana perkaa se suuri suo, josta väjyvä vaara aamukasteen kanssa hiippi ruusustosi ja riistää parhaimmat, juuri auenneet nuput. Kuivaa ensin kostea silmä ja sitte, kun raskaan taakkasi olet kantanut, varmasta voitostasi iloiten käy kanssani korkeleoon.

Arpajaiskysymys on huvitoimikunnalla ollut vireillä ja on aikomus ensi syksynä panna toimeen arpajaiset joiden toista osa tulisi Suomen kirjaltajaliiton vararahaston hyväksi. Arpajaiset on aikomus saada niin tuottelijaiksi kuin suinkin mahdollista. — Eräs huvitoimikunnan jäsenistä keskustelussa lausui: „on ikävää ettei yhdistyksellä ole lauluseuraa että saisi kuulla vielä kaikkivat „Mustankartin“ sävelet. Jos olisi mahdollista saada Helsingin kirjaltajayhd. lauluseuran jäsenet tänne arpajaisiin vieraillemaan, niin kyllä sitten kaikuisi „Mustakaarti“ . . . Niin, se on totta, sitten se soituisi . . . Mutta vaikea lienee toteuttaa tätä toivoa.

Rinne.

Vapaita sanoja. Fria ord.

Angående den nya tariffen.

I framtiden torde törhända den nya tariffen komma att medföra i vissa punkter olika tolkning mellan principaler och arbetare, hvarför det vore på sin plats att på förhand, redan vid instundande förbundsöte frågan toges till behandling. Om så vore att mötet upptager frågan till diskussion, föreslår vi, att Helsingfors afdelning först och främst för framtiden utser en s. k. hufvudnämnd, bestående af lika många principaler och arbetare, hvilka ega till sin örförande utse en därtill ojäfvig person. Därpå utser hvarje förbundsafdelning inom sig åter en s. k. undernämnd, bestående t. ex. af fem personer. Uppstår nu olika meningar i någon punkt i den nya tariffen mellan principal och arbetare, ege dessa hänskjuta frågan för erhållande af rätt tolkning af tariffen (den af afd. valda) afgörande. Skulle parterna ej vara nöjda med afdelningsnämndens beslut, ega dessa vädja „till högre rätt“, hvarpå af undernämndens skyldighet är, att öförtöfvadt till öfvernämnden i Helsingfors öfversända tvistefrågan jämte det vid undernämnden om ämnet förda protokollet. Med det utslag, som af hufvudnämnden slutligen aflätes böra de tvistande parterna låta nöja sig.

X.

Den nya tariffen.

Ju mera en sak diskuteras och blir granskad samt ju mångsidigare man behandlar densamma, desto mögnare och stadigare bör den allmänna meningen bli om saken i fråga. En person — „Sakeus“ — som synes stå red. af Gut. mycket nära, har i ett längre kapitel, i samma nummer som min „sapiska“ ingår, hunnit behandla och diskutera min ståndpunkt i „tarifförändring“. Dock synes det som om „Sakeus“ icke vore så alldeles för väl underrättad, enär jag redan tidigare aflagt min trosbekännelse vis à vis tariffen.

Jag godkänner, för min del principiellt en enhetlig aflöningsreform och anser den vara berättigad och nödvändig. Dock har jag vägat granska

och detaljerna tarifförslaget, hvilket jag ej bordt göra, ty „Sakeus“ synes ej vilja förstå detta, utan har hakat fast där han bäst gittat, lämnande de öfriga punkterna åt sitt värde.

Enligt „Sakeus“ ståndpunkt synes det, som om arbetarne endast hade rättigheter — inga skyldigheter. Från hans ståndpunkt sett är ju tarifförslaget utan motsägelser berättigad, sådan hon nu är — kanske till och med för lågt taget.

I tarifförslaget står ju tydligt att *svårare* accidens betalas per timme, — således icke alla? Har „Sakeus“ läst detta? Därav min tanke på accidenserna, ty något annat enhetspris kan man väl ej tala om. Att tarifförslaget på sina ställen är något hög, har jag trots bero på prutanmä. Sakeus talar om en öfverhöfvan lång arbetstid och urskuld därmed den enskilde arbetaren från hans skyldigheter. Hvad den långa arbetstiden först vidkommer, så medgifves det att tidningssättarens arbetsdag eller natt är alldeles för lång, men han har ändock skyldigheter liksom rättigheter. Normalarbetsdagen anses ju allmänt här i Finland för 10 timmar. Vi typografer äro å flere orter redan nu lyckligare i detta fall och hafva 1½ timme kortare arbetsdag. „Sakeus“ tar en engelsk nykterhetstalar till hjälp. Bra! Men bästa „Sakeus“ huru ginge det om en arbetsgivare skulle tänka likasom ni och den där nykterhetstalar? T. ex. såhär: „Nå inte är det någon brådska med arbetarens löner, och för resten skall jag sänka dem en vackker dag, i kväll få de arbeta litet längre o. s. v.“ Jo ni vore helt naturligt missnöjd, likasom jag. Ni fordrar en ordentlig arbetsordning arbetstid, aflöning m. m. Här komma vi nu till orättvisa och billighet gentemot hvarandra. *Arbetsgivaren och arbetaren ha skyldigheter och rättigheter gentemot hvarandra och man bör fylla dem på hvardera sidan.*

Det är därför jag fordrar och önskar att vi typografer då vi starta en ny aflöningsreform öfver hela landet må arbeta så, att vi ha den allmänna opinionen på vår sida. Vi böra vara liberala och rättvisa i våra fordringar. Vidare böra vi gifva allmänheten ett rätt begrepp om vår ställning, så att inte opinionen blir ovänligt stämd mot vår rörelse, likasom mot de nu pågående arbetsinställelserna.

Mätte vårt unga förbund och dess filialer taga nykterhetssaken på sitt program, ty i de flesta fall är det just alkoholen som gör det största förfång för arbetaren då han förrättar sin arbetsdag. Drinkare och slarfvare, som väl i tysthet men icke offentligt pocka på rättigheter, men ej känna till sina plikter, stå många gånger tryggare på sin post, än den om sina skyldigheter och rättigheter ömmande, nyktrare arbetaren. Det är här skon klämmer för hela arbetaresaken.

*

I dessa dagar löses den ena lönerörelsefrågan efter den andra. Arbetarena ha vaknat. De ha märkt att de ej äro slafvar utan en lem i den stora samhällskroppen. Vår ställning har varit svår. Med de alt för låga aflöningarna ha vi på gamla dagar varit hemfallna till ömmande likars och fattigvårdens försorg. Om någon själfständighet har man ej ens kunnat tänka eller tala om. Se vi på den så beklagansvärde folkskolläraren, så har han det nu redan bättre ställt än hvad vi typografer ha det. Han har i städerna en omkring 2,000 marks lön om året, 3 månader sommarledighet, 5 timmars, låt vara med korrigeringar 6 timmars i medeltal arbetsdag, pensionerad o. s. v. Under sin lediga tid kan han godt egna sig åt biförtjänst. Och dock är hela hans studietid endast 4 år mot vår 5 år. Praktikanten å embetsmän, handelsmän m. fl. i samma ställning har man dragit i parallell med arbetarena! Men för alt i världen! Praktikanten å ämbetsvärken kan avancera till högre embetsman, ja till chef och få hög lön med flera förmåner. Handelsmannen är sitt eget intresses man och ju driftigare han är ju tryggare ekonomisk ställning skapar han åt sig. Handelsmannen är sin egen och bestämmer om sig själf. Huru är det med oss arbetare? Ja, om vi ej lärt oss det gylene ordspråket „Enighet ger styrka“ och själfva begynt arbeta oss upp, hade vi legat i skrävsendets fängelselika lif, med alla dess böter och kroppsstraffsinstitutioner.

Vi typografer böra komma ihåg att arbeta på rättvisans, sanningens, humanitetens, pliktens och fosterländska grundsatsen. Låten främmande socialistiska brandrödata gå in från ena örat och ut från det andra och arbeta oss fram med lugn och sans till målet. Låtom oss arbeta envis och enigt förlitande på den högstes hjälp för en rättvis sak. Arbetaren är likasom herremannen människa och bör därför behandlas lika. Den ene af oss eger större mått af vetande än den andre, men vi få ingen öfverse den andre, utan alla stå pliktrogna på vår post. F. A.

Scor. På „en person F. A:s sapiska“ har jag ej mycket att anföra.

Orsaken hvarför jag „hakat fast“ där jag „bäst gittat“ är helt enkelt den, att det är vid dessa punkter „sapiskan“ baserar sig.

På frågan om jag läst det „tydligt“ anförda

ordet „*svårare*“ i bestämningen om accidensarbeten, får jag endast påpeka, att ett dylikt ord ej finnes till i tarifförslaget. Och med detta ur luften upprekta hjälpmedel tror sig F. A. vara i stånd till att kullkasta mina påståenden om hans „ståndpunkt i tarifförslaget“ (!). Om F. A. möjligen menar med ordet „*svårare*“ det af förbundsstyrelsen till H:fors afdelnings förslag „tydligt“ inflikade ordet *tidsödande*, så finnes ej heller därvid det ringaste stöd till hans „ståndpunkt“. Ty detta ord äger i sig själf ej något bestämmande, utan grundar sig endast på *öfverenskommelse* med faktorn. Af lättfattliga skäl kommer härvid minnallönen eller grundpriset att spela den viktigaste rollen. Detta har F. A. ej kunnat bortresonnera. Hvarför *alla* accidens ej ha inrymts i timmelöns tränga ram, torde F. A. som fackman ha kunskap om. Ty detta länder såväl till principalens som sättares fördel. Det finnes t. ex. stora affischer, formulär, blanketter m. m. på hvilka af kunden ej fästes nämvärdt afseende å priset, blott arbetet kan på den möjligast kortaste tid utföras. Härvid lägges det an på sättares alla resurser. Det gnos på som på en kapploppsbana. Om F. A. med timmelön tror sig kunna utpressa sättares krafter på ett dylikt sätt, låter sig af lätt förklarliga skäl ej göras. Då F. A. „diskuterar“ att „man ej kan fordra att kunderna begynna betala högre för sina accidensarbeten än de varit vana, synnerligast då det komme endast arbetarne till godo“, är endast ett svepskäl. Det hade varit regelare om F. A. genast förklarar sig ej vilja godkänna minimala eller grundprisen, „ty det komme endast arbetarne till godo“. Detta sticker ju dock „tydligt“ fram mellan raderna.

Då F. A. talar om ömsesidiga skyldigheter och rättigheter, vidhåller jag mig ännu vid det uttalande påståendet, att med för närvarande existerande svältlöneförhållanden och onaturligt lång arbetsdag kan arbetaren ej prässas till nykterhet — tvärtom. Då F. A. äfven talar om att å „flere“ (?) orter äro införda 9½ timmars arbetsdag, vill jag endast påpeka att tarifförslaget ej är skapat för *enskilda* utan — *alla*.

Då F. A. i den senare delen af „sapiskan“ närmar sig „en person — Sakeus — som synes stå red. af Gut. mycket nära“, så har jag ej vidare att anföra än att F. A:s pliktskyldighet är äfven att på ett „praktiskt“ sätt söka förbättring till dessa. Skrifvelsen tyckes äga en „brandröd socialistisk“ prägel. Sakeus.

„Typografkonsten“

den nuvarande, är föremål för en slags „kritik“ af signaturen F. A. i „Gutenbergs“ senaste nummer. Hr F. A. önskar därvid gifva vårt yrke en s. k. lokal (inhemsk) riktning, och sätter huru detta skall tillgå, synes vara hr F. A. mycket enkelt: Man grundar eller „startar“ ett inhemskt stilgjuteri. Åt detta lämnar hr F. A. i uppdrag „att gjuta och leverera grannlätet m. m. tagna ur motiv ur eget land; såsom t. ex. från djurvärlden *ekorren och hufvuden samt andra fåglar*“) o. s. v. och från växtriket exempelvis en gran eller tallqvist med kottar“ o. s. v.

Oaktadt, såsom nämt, man under inga omständigheter får hänföra ekorren och hufvuden i allmänhet till fågelsläktet, så kan man ej heller betrakta ekorren såsom ett uteslutande inhämskt djur, emedan den äfven eger hemortsrätt i andra land; enahanda är också förhållandet med „en gran eller tallqvist med kottar“, såsom hr F. A. uttrycker sig. Dylika grannlätet kan ju nog stilgjuteriet i andra land fabricera utan att vi kunna särskilja om de äro trogna afbildningar från ett träd uppvuxet i eget land eller ej.

Hr F. A. betraktar vidare det nya inhemska stilgjuteriets grundande såsom en för den typografiska konstens utveckling i Finland gynnsam företeelse. Detta nya företag fågnar äfven mig. Men hr F. A:s åsikt att det inhemska stilgjuteriet skulle komma att trycka sin prägel på den typografiska smakriktningens utveckling i landet, kan jag ej biträda; emedan detta — stilgjuteriet — förmodligen, enligt min åsikt, är afsedt att fylla tillfälliga lokala behov, ty det kan ej gärna i stort upptaga konkurrensen med de utländska stilgjuterierna; det må nu sedan tillvärka huru mycket tall- och granqvistar som helst.

Och dessutom erfordras, mänskligt sedt, äfven yrkesskicklighet för att rätt kunna använda ett stilgjuteris fabrikater, något som ett stilgjuteri icke kan inplugga i den enskilda yrkesmannen, men denna viktiga faktor har hr F. A. ej tagit med i räkningen vid förslaget uppgörande för den nya „smakriktningen“.

Slutligen kan man lugnt påstå, att hela förslaget är byggt på särdeles lösa och dunkla grunder; isynnerhet, då man tager i betraktande vårt lands litenhet och kvantiteten af de tryckalster vi kunna producera. Ett förslag, som ifrågavarande, kan framkastas i de stora kulturländerna, men icke i ett land som vårt med så be-

*) Af mig kursiveradt. Männe det vara förenligt med det typografiska begreppet och konsten, att betrakta „ekorren“ och „hufvuden“ som *andra* fåglar?

gränsade tillgångar såväl i ett som annat afseende. För öfrigt är en smakriktning, såsom nämt, icke endast beroende af vissa tall- eller grankottars utseende och form, utan af vida mera omfattande förändringar i snart sagdt alla grenar af yrket. E. W.

Liiton alalta. Från förbundsområdet.

— *Helsinki.* Yhdistyksen ylimääräisessä kokouksessa heinäkuun 5 p:nä tarkastettiin liittohallituksen muutosehdotuksia tariffiehdotuksen 25:stä pykälästä loppuun ja hyväksyttiin ne osittain.

Vararahaston 1 markan kuukautisen ylimääräisen taksoituksen suhteen siksi kun uusi tariffi astuu käytäntöön, oliin eriyävällä kannalla. Yksimielisesti pidettiin tämä tarpeellisenä, vaan jotkut kuitenkin arvelivat jäsenluvun tästä kärsivän. Asia jätettiin seuraavaan kokoukseen, jota ennen lähetetään koelista kiertämään kuhunkin painoon, joihin jäsenet merkitsevät hyväksyvän tai hylkäävän kantansa.

Kuukauskokouksessa heinäkuun 23 p:nä ilmoitettiin toimikunnan tiedonannoissa m. m. tanskalaisen työstähädettyjen työmiesten avustamiseksi kertyneen 553 markkaa. Yhdistyksen lipun täydennys on maksanut 225 markkaa.

Niihin listoihin, jotka ovat kiertäneet kussakin painossa, koskeva 1 markan ylimääräistä taksoitusta vararahastoon siksi kun uusi tariffi astuu käytäntöön, on merkitty 221 hyväksyvää sekä 38 hylkäävää vastausta, ja päätti yhdistys tämän nojalla verottaa jäseniään 1 markan ylimääräisellä kuukausmaksulla.

Porin osaston vapaaehtoiseen sekä liittohallituksen pakolliseen ehdotukseen, että liiton jäseniä veroitettaisiin ylimääräisellä maksulla sanomalehtien lakkautuksista työttömäksi joutuneen työväestön avustamiseksi, ei yhdistys katsonut voivansa yhtyä, koska kaikki mahdolliset varat tätä nykyä ovat suunnattavat vararahaston karuttamiseksi.

Edustajiksi liittokokoukseen valittiin seuraavat jäsenet: hrt K. Skogster, A. Henriksson, R. Drockila, V. Taipale, H. J. Forsström, J. Holmberg, E. Fridmodig, K. Kajander, A. L. Nyman ja K. Kalenius. Varajäseniksi hyväksyttiin hrt Tösterman ja Mustonen.

Liittokokoukseen saapuneitten edustajien vastaanoton jätti yhdistys toimikuntansa huostaan, samoin yhdistyksen varojen käyttämisen tähän tarkoitukseen, kuitenkin sillä huomautuksella, että näitä varoja missään muodossa ei käytetä juovutusjuomiin.

— *Turku.* Turun kirjallajayhdistyksen kokouksessa heinäkuun 23 p:nä äänestettiin Porin osaston nostamasta kysymyksestä „satunästen menojen rahaston“ kättuttamisesta. Yksimielisesti päätettiin hyljätä sekä Porin osaston että liittohallituksen ehdotus, koska jäseniä muutenkin tähän aikaan tulee rasitettavaksi ylimääräisillä veroilla ja koska jo nytkin vapaaehtoisia lahjoja on merkitty sanottuun rahastoon.

Edustajiksi liittokokoukseen valittiin hrt K. O. Aho, Werner Heinonen, Johan Ahlgren ja Hj. Johansson. Varajäseniksi tulivat F. Lindén ja J. O. Lindén.

Uutisia. Notiser.

— *Liiton vararahastosta.* Koska luultavaa on, sekä keskusteltuaamme useiden liiton jäsenten kanssa, ettei liittoon kuuluvia oppilaita veroitettaisi ylimääräisellä taksoituksella vararahastoon, niin katsoimme täten velvollisuudeksi kiinnittää jäsenten huomista tähän asiaan siinä tarkoituksessa, ettei se tulisi tekemään haittaa kysymyksen ratkaisulle.

— *Oikaisuja.* Uutisessa „Johtajaksi“ G:n viime numerossa esiintyvä nimi Rooppa pitää olla: *Raappana*. Samoin artikkelissa „Kartutkaa liiton vararahastoa“ esiintyvä sana ylimääräisessä — — — pitää olla: *yliveisessä* — — —

— *Politik!* På senare tider ha några af våra faktorer försökt sig på att genom kontrakt på fem år klafbinda elever å tryckerierna, för att sålunda söka motarbeta förbundets syften. Vi hoppas att resp. afdelningsförvaltare hålla ögonen öppna och i tid varna obetänksamma ynglingar för kontrakt.

Inte reglerar man elevförhållandena endast med att klafbinda eleven.

— *Vackert resultat.* Som prof på typografernes solidaritetskänsla i den allmänna arbetarörelsen må framhållas att å denna lista, som cirkulerat å H:fors tryckerier för insamlandet af understöd åt de blottstälde danske arbetarne, ha tecknats 565 mark.

Helsingissä 1899.

J. Simeliuksen perillisten kirjapaino osakeyhtiö.